

**Petőfi Sándor Baptista Általános Iskola, Gimnázium és
Technikum**

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Készült: 2023. 05. 10-én

a 2022.05.16-os pedagógiai program átdolgozásával

Jóváhagyta: fenntartó

Fenntartói jóváhagyás dátuma	
Az elfogadás dátuma	
Hatálybalépés időpontja	2023. 09.01.
A program időbeli hatálya, érvényessége	újabb módosításig

TARTALOMJEGYZÉK

PREAMBULUM	8
KÜLDETÉSNYILATKOZAT	9
ELVÁRÁSAINK	10
1 AZ INTÉZMÉNY ALAPADATAI	13
1.1 Az intézmény leírása	13
1.2 Az iskola szervezeti struktúrája.....	14
2 JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	15
3 Az intézmény bemutatása	16
Az iskola nevelési programja	17
1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveinek, értékeinek, céljainak, feladatainak, eszközeinek, eljárásainak meghatározása	18
1.1 Alapelvek	18
1.2 Értékek:.....	19
1.3 Céljaink:	19
1.4 Feladatok a nevelési célok tükrében:	21
1.5 Eljárások, módszerek, eszközök.....	23
2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	23
2.1 A személyiségfejlesztés főbb területei	25
2.2 A fejlesztés fő területei.....	25
2.2.1 Életmód	25
2.2.2 Értelem	26
2.2.3 Társadalmi felkészültség	27
2.2.4 Természeti felkészültség	28
2.2.5 Technikai felkészültség.....	28
3 A teljeskörű egészségfejlesztéssel, egészség- és környezeti neveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	29
3.1 Az egészségnevelés általános célja, feladatai	31
3.2 Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek	31
3.3 Pedagógiai alapelvek	32
3.4 Az egészségfejlesztési program segítői.....	33
3.5 Iskolai egészségmegőrző program.....	34
4 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek Együttműködésével kapcsolatos feladatok ..	34
4.1 Iskolánkban a közösségfejlesztés, közösségi nevelés fő területei:	35
4.2 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink	35
4.3 A diákönkormányzatot segítő pedagógiai tevékenységek és feladatok	36
4.4 Közösségfejlesztő feladatok megjelenési formái:.....	36
4.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok.....	36
4.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai	37
4.4.3 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai.....	37
4.4.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai	37

5	A pedagógusok feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	38
5.1	A pedagógusok feladatai	38
5.2	A pedagógusok továbbképzése és előmeneteli rendszere	40
5.3	Az osztályfőnöki munka tartalma	40
5.3.1	Az osztályfőnöki munka feladatkörei	40
5.3.2	Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	40
6	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje ...	41
6.1	Sajátos nevelési igényű tanulók.....	42
6.1.1	Célok:.....	42
6.1.2	Feladatok:.....	42
6.1.3	A nevelő-oktató munkaeszköz- és eljárásrendszere:	43
6.2	A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanuló.....	43
6.2.1	Beilleszkedési zavarok leggyakoribb formái iskolánkban:.....	43
6.2.2	A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel kapcsolatos pedagógiai feladatok	44
6.3	A kiemelten tehetséges tanulók	44
6.3.1	Képességkibontakoztatását segítő tevékenységek.....	45
6.3.2	A tehetséggondozás szervezeti formái.....	46
6.4	A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.....	46
6.4.1	Hátrányos helyzetű (HH) gyermek, tanuló:	46
6.4.2	Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermek, tanuló:	47
6.5	A hátrányos helyzetű tanulók integrált pedagógiai rendszerének céljai	48
6.6	A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése	48
6.7	Alkalmazott pedagógiai módszereink, elveink a fejlesztő tevékenységben	48
6.8	A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	49
7	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi joga gyakorlásának rendje	50
7.1	Diákönkormányzat.....	50
7.1.1	A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt.....	51
7.1.2	A diákönkormányzat véleményezési és javaslattevési joga	51
7.1.3	A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni	51
8	A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái	52
8.1	A szülővel, törvényes képviselővel való kapcsolattartás formái.....	52
8.2	A tanulókkal való kapcsolattartás formái	53
8.3	A pedagógusok közötti együttműködés formái.....	54
8.4	Az iskola partnereivel való kapcsolattartás formái.....	54
9	A tanulmányok alatti vizsga szabályai.....	55
9.1	Osztályozó vizsga	56
9.2	Javítóvizsga	56
9.3	Különbözeti vizsga	56
9.4	Pótló vizsga	57
9.5	Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga.....	57
9.6	Vizsgaforma, vizsgarészek.....	58
9.7	A vizsgázás módja	59
9.8	Általános szabályok	59
9.9	Az írásbeli vizsga szabályai:.....	60

9.10	A szóbeli vizsga szabályai.....	61
9.11	A gyakorlati vizsga szabályai	61
9.12	A tanulmányok alatti vizsgák értékelésének rendje	62
9.13	Az osztályzatok megállapítása	62
9.14	Értékelés	62
10	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos ISKOLAI terv	62
10.1	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának céljai	62
10.2	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok	63
10.3	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:	63
11	A felvétel és az átvétel helyi szabályai	63
11.1	A felvétel helyi szabályai az általános iskolába	63
11.2	A gimnázium felvételi eljárási szabályai	65
11.3	Egyéni munkarend biztosítása	66
11.4	Technikum, érettségire történő felkészítésfelvételének szabályai	67
11.5	Átvétel szabályai	67
12	Lázár Ervin Program.....	68
13	A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK	69
13.1	Az iskolai ifjúságvédelmi tevékenység fő feladatai.....	69
13.2	Az osztályfőnökök feladatai a gyermekvédelmi munkában	69
13.3	A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek	70
14	Felnőttoktatás.....	70
14.1	Technikum, érettségire történő felkészítés.....	71
15	Magasabb évfolyamba lépés feltételei	71
16	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	72
16.1	A tantárgyi osztályozás általános szempontjai	72
16.2	Értékelési alapszabványok	72
16.3	Az írásbeli beszámoltatások formái, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya 73	
16.3.1	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	74
16.3.2	Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai:.....	75
17	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	75
17.1	A házi feladatok célja	75
17.2	A házi feladattal szemben támasztott követelmények	76
17.3	A házi feladatok ellenőrzése, értékelése	76
17.4	A házi feladat kiadásának korlátai	77
Helyi tanterv.....		78
18	A választott kerettanterv megnevezése	78
19	A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások. továbbá A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga	79
19.1	Az intézmény óraterve.....	79
19.1.1	Általános iskola 1-8. évfolyam	79

19.1.2	Gimnáziumi óratervek 9-12. osztály	80
19.2	Technikum, érettségire felkészítő képzés esti tagozaton	81
20	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	82
20.1	A tankönyvek kiválasztásának szempontjai	82
	Formai szempontok	83
20.2	A tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának szempontjai	83
21	A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai	83
21.1	Ajánlások az alapelvek gyakorlati megvalósításához	85
21.2	Feladataink:	86
22	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	89
23	Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	90
24	A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése.....	91
24.1	Technikum	91
24.2	Gimnázium.....	92
25	Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei	92
25.1	Magyar nyelv és irodalom	92
25.1.1	Magyar nyelv:	92
25.1.2	Magyar irodalom:	93
25.2	Matematika:	93
25.3	Történelem:	94
25.4	Angol nyelv:	95
26	A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit.....	96
26.1	Az értékelés célja és alapelvei.....	96
26.2	Ellenőrzés, mérés.....	97
26.3	Értékelés	98
26.3.1	Az értékeléssel szembeni követelmények:.....	98
26.3.2	Az értékelés alapelvei	98
26.3.3	Az értékelés szempontjai	99
26.3.4	Az értékelés fajtái	99
26.4	Számonkérési formák	100
26.4.1	Első évfolyamon, év végén a tanuló értékelése:.....	100
26.4.2	Tantárgyi értékelés	101
26.4.3	Írásbeli feladatok értékelése:.....	101
26.4.4	Szóbeli értékelés	102
26.4.5	Félévi, tanév végi osztályzatok.....	103
27	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	104
28	A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	104
29	Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	105
29.1	Az egészségnevelés.....	105

29.2	Környezeti nevelés.....	106
29.3	Egészségügyi felügyelet:	106
29.4	Biztonságos munkavégzés	107
29.5	Sporttevékenység	107
29.6	Eszközök, módszerek, tevékenységformák, kortársak bevonása	107
29.7	Közösségben végzett munka	107
29.8	Komplex tevékenységformák	107
30	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	108
30.1	A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei	108
30.2	A szociális hátrányok enyhítésére szolgáló, az esélyegyenlőséget biztosító tevékenységek	109
30.3	A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei:	109
30.4	A hátrányos helyzet kezelése:.....	110
31	A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásához, szorgalmához kapcsolódó szabályok	110
31.1	A tanulók jutalmazásának elvei	110
31.2	A tanulók jutalmazásának formái	111
31.3	Magatartás értékelése.....	112
31.4	Szorgalom értékelése	113
32	A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	114
32.1	Személyiségközpontú fejlesztés	114
32.2	Tanulóközpontúság	114
32.3	Egyéni tanulási utak biztosítása.....	115
32.4	Értékközvetítés	115
32.5	Korszerű tevékenységközpontú módszertan és tanulásszervezés alkalmazása.....	115
32.6	Nyitottság	115
32.7	Együttműködés a családdal és partnereinkkel az oktató-nevelő munkában	115
32.8	Esélyegyenlőség biztosítása.....	115
33	Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények.....	115
34	A sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programja	116
34.1	Különleges bánásmódot igénylő tanuló	117
34.2	Feladatok	118
34.3	A SNI tanulók pedagógiai célú rehabilitációs/rehabilitációs ellátása	119
34.3.1	Pszichés fejlődés zavarral küzdő tanulók, akik a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl.: dyslexia, dyspraphia, dyscalculia, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).....	120
Záró Rendelkezések		123

„Mire való az iskola

Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen a tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog”.

(Szentgyörgyi Albert)

PREAMBULUM

“...a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „A bölcs tanítás az élet forrása.” (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszerepet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: Több, mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

A keresztyén elmének kell a legjobb elmének lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:

- A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása
- A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.
- Felkészítés a szolgálatra

Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számon kérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékeket következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében és a számon kérhetőség terén az igazgatótanács működésében.
- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- Az pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, ill. ellenőrzi.
- A kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési és stratégiákat dolgoz ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.
- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

ELVÁRÁSAINK

*„Az ifjakat pedig hasonlóképp intsed, hogy legyenek mértékletesek:
Mindenben tenmagadat adván példaképpül a jó cselekedetekben;
a tudományban romlatlanságot, méltóságot mutatván,
Egészséges, feddhetetlen beszédet; hogy az ellenfél megszégyenüljön,
semmi gonoszt sem tudván rólatok mondani.” (Tit 2, 6-8)*

A Petőfi Sándor Baptista Általános Iskola, Gimnázium és Technikum a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy által fenntartott keresztény egyházi intézmény. Küldetését akkor töltheti be, ha szellemiségében, rendjében, megnyilatkozásaiban a Biblia tanításainak és Jézus Krisztus példájának követésére törekszik.

Az Iskola minden tanulójának, tanárának és alkalmazottjának vállalása és feladata, hogy magatartásával és cselekedeteivel e tanításokat és ezt a példát hitelesen közvetítse az intézmény külső és belső környezete számára, hogy az iskola hírnevét öregbítse.

Ennek értelmében az alábbi szabályok nemcsak a tanév során és az iskolában, hanem egész évben és az iskolán kívül rendezett iskolai programokon is érvényesek.

Alapvetések:

Az iskolai közösség tagjainak tettei és megnyilatkozásai feleljenek meg a tisztelet, a szeretet és a mértéktartás követelményeinek.

A tisztelet, szeretet és mértéktartás vonatkozik a diákok egymás közötti viselkedésére, kommunikációjára is. Kerüljék a tetteges durvaságot éppúgy, mint annak bármely formáját, az alantas és trágár beszédet, azaz minden olyan megnyilatkozást, amely a közösség tagjait zavarja, megbotránkoztatja vagy sérti, kárt okozva ezzel a társak, esetleg az egész közösség testi vagy lelki egészségének.

Saját véleményüket társaikról, tanáraikról, az iskola alkalmazottairól olyan módon, olyan helyen/helyzetben/időpontban fogalmazzák meg, hogy az, az illető emberi méltóságát és személyiségi jogait ne sértse.

Működjenek közre saját környezetük alakításában, rendben tartásában.

Szüleiket az iskolai eseményekről pontosan, rendszeresen és elfogulatlanul tájékoztassák.

A társadalom sok rossz példát mutat a testi-lelki egészséget károsító szenvedélyek gyakorlására.

Ezért leszögezzük, hogy tanulmányi ideje alatt az iskola minden tanulója számára szigorúan tilos a dohányzás, a szeszes italok fogyasztása. Hasonlóan szigorú tilalom alá esik a kábítószer-fogyasztás, melyet az 1978. évi IV. tv. A Büntető törvénykönyvről is tilt.

A tanulók tegyenek eleget tanulmányi kötelezettségeiknek, rendszeresen tanuljanak, képességeiknek megfelelő tanulmányi eredményt érjenek el. Az iskolai tanórák sikerének egyik előfeltétele az otthoni feladatok pontos elvégzése és a szükséges taneszközök gondos előkészítése.

A tanórákon a koncentrált figyelem és a másik ember – tanár vagy diák – munkájának megbecsülése a jó munka feltétele. Az órai munkában való folyamatos részvétel kötelező, az eredményes tanulásnak ez az első, elengedhetetlen szakasza. Tanórákon tilos oda nem illő tevékenységgel (pl: enni és innivaló fogyasztásával, rágógumi rágással, telefonhasználat), kommunikációval vagy más módon megzavarni.

Szünetekben, az intézményben való közlekedéskor, valamint az iskola udvarán mindenkinek vigyáznia kell mások és saját testi épségére.

Fokozott testi és lelki fegyelmet és megfelelő megjelenést, öltözetet kíván az ünnepélyeken és istentiszteleteken való részvétel.

Az intézmény a hétköznapi iskolai ruha- vagy hajviseletben a tisztaság, a mértékletesség és az egyszerűség szabályát a mindennapi gyakorlat követeli meg. Az iskola nem törekszik az uniformizálásra, de a végleteket tiltja – a hivalkodó vagy balesetveszélyes öltözéket és az olyan viseletet, ékszert is, melynek külsőségei az iskola értékrendjével, szellemiségével nem egyeztethetők össze.

Összegzésül: kerülni kell minden olyan cselekedetet vagy megnyilvánulást, amely szembehelyezkedik az iskolának a Szentírásból táplálkozó erkölcsi alapelveivel.

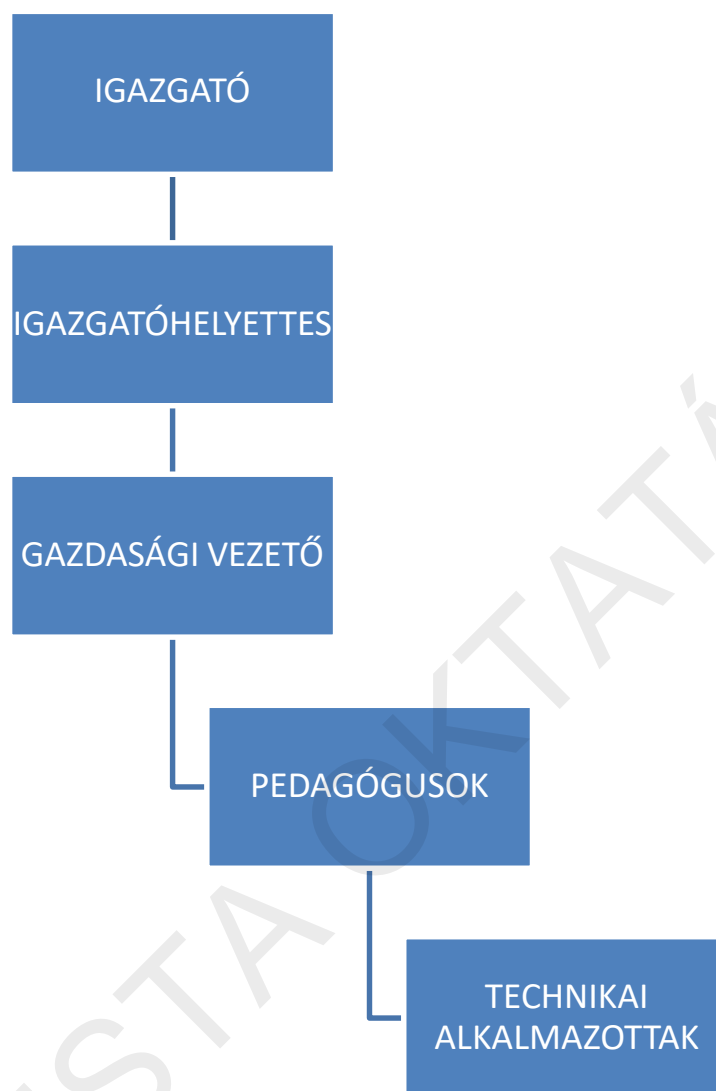
BAPTISTA OKTATÁS

1 AZ INTÉZMÉNY ALAPADATAI

1.1 Az intézmény leírása

Az intézmény neve:	Petőfi Sándor Baptista Általános Iskola, Gimnázium és Technikum
Az intézmény székhelye:	3023 Petőfibánya, Iskola u. 1.
OM azonosító száma:	201825
Az intézmény jogelődje:	Petőfi Sándor Baptista Általános Iskola, Gimnázium, Szakképző Iskola, Technikum és Szakiskola
Az intézmény fenntartója:	Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
A fenntartó székhelye:	1111 Budapest, Budafoki út 34/B.
Felügyeleti szerve:	a/ szakmai, törvényességi felügyelet: Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy b/ fenntartói törvényességi felügyelet: Heves Vármegyei Kormányhivatal
Az iskola működési területe:	Országos
Az iskola típusa:	Többcélú köznevelési intézmény, közös igazgatású köznevelési intézmény (általános iskola, gimnázium, technikum)
Az intézmény jogállása:	Önálló jogi személy
Az intézmény alapfeladata:	<ul style="list-style-type: none"> • általános iskolai nevelés-oktatás • gimnáziumi nevelés-oktatás • technikai szakmai oktatás

1.2 Az iskola szervezeti struktúrája

2 JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

Törvények

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- 2013. évi LXXVII. tv. a felnőttképzésről
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- Az 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Kormányrendeletek

- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A szakképzés végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet
- 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet - a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- Az 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI.4.) módosításáról szóló Kormányrendelet alapján

Miniszeri rendeletek

- Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet
- A kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 17/2004. (V. 20.) OM rendelet
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve (<https://www.oktatas.hu/>)
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI r.
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet

Egyéb szabályozók

- Alapító okirat
- Működési engedély

3 AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

Petőfibánya Heves vármegyében a Mátra lábánál, a Selypi iparmedencében, Zagyva mentén helyezkedik el. A település a II. Világháború után jött létre a bányászatnak köszönhetően, így az iskola története sem tekinthet vissza hosszú múltra.

A bányászat ugrásszerű fejlődése, az életkörülmények javulása, a szép környezet, a munkalehetőség idevonzotta a lakosságot, akik a környező megyékből érkeztek, különböző hagyományokat, értékeket és nézeteket képviselve. Emeletes házak sora nőtt ki a földből, a régi kertes házak mellett városias lakótelepek jöttek létre. A régi iskolaépület szűk lett, így megépült a ma is használt, akkor nagyon modernnek számító 2 szintes, tágas iskolánk 1949-ben. A magas tanulólétszámnak köszönhetően / 350-420 fő/ mindkét épületben folyt a tanítás.

Sajnos a rendszerváltás után a térség ipari termelése visszaesett, a gyárakat, üzemeket bezárták, a bányászat is megszűnt. A lakosság nagy része munkanélkülivé vált vagy előregedett, sokan elköltöztek és a helyükre a fővárosból vagy környékéről nehéz helyzetben lévő családok érkeztek. A lakosság száma ma már alig 3000 fő, összetétele felhígult. Ez jelentősen érezhető a tanulói létszám alakulásánál, hiszen 2017. október 1-én 135 diák kezdte meg a tanévet 8 osztállyal és 3 napközis csoporttal. A régi kisiskola épületére már 10 éve nincs szükség, jelenleg csak 1 épületben folyik az oktatás. Magas a hátrányos tanulóink száma és a csonka családban élők aránya is. Az évek folyamán egyre több gyermek él alacsony életszínvonalon. Ezek a tényezők jelentősen megnehezítik a pedagógiai oktató-nevelő munkát a településen.

2012. augusztusáig Petőfibánya Önkormányzata volt iskolánk fenntartója, aki lehetőségei szerint - önerőből, vagy pályázati pénzekből - támogatta az oktatási intézményt. Az utóbbi években szaktantermeket alakítottak ki, modernizálták az épület nyílászáróit, fűtését, elkészült az akadálymentesítés, a tantermeket interaktív táblákkal szerelték fel.

2012. szeptember 1-től a Baptista Szeretetszolgálat vette át a fenntartói szerepet, iskolánk tagintézményként működött. A váltás zökkenőmentesen történt, az átszervezés csak az iskolavezetésnek jelentett többlet tevékenységet. 2014. szeptember 1-jétől az intézmény visszakapta önállóságát.

Az elmúlt időszakban modernizáltuk a tantermek berendezését, interaktív táblákkal és klimatizáló berendezésekkel gyarapodtunk.

2022-ben az iskola összevonásra került a hatvani Grassalkovich Antal Baptista Szakképző Iskola, Technikum és Szakiskolával és tagintézményként működött tovább.

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 3.§ -a (A törvény célja és alapelvei) meghatározza:

„A köznevelés középpontjában a gyermek, a tanuló, a pedagógus és a szülő áll, akiknek kötelességei és jogai egységet alkotnak. A köznevelésben a nevelés és oktatás feladatát a gyermek szülei, törvényes képviselői megosztják a köznevelési intézményekkel és a pedagógusokkal. E közös tevékenység alapja a bizalom, az intézmény és a pedagógusok szakmai hitele.”

Köznevelési intézményünkben folyó nevelő és pedagógiai munka célkitűzése kettős. Diákjaink egyrészt általános műveltséget, másrészt korszerű szakismereteket és gyakorlati jártasságokat kívánunk nyújtani az oktatott szakmák tekintetében.

Nevelési programunk a jogszabályban előírt szempontok figyelembevételével a fenti célkitűzéseket kívánja megvalósítani.

A Petőfi Sándor Baptista Általános Iskola, Gimnázium és Technikum nevelési programja a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7.§-ában előírt tagolással és tartalommal meghatározza:

- az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, értékeit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait
- a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat,
- a közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatokat,
- a pedagógusok feladatait, az osztályfőnöki munka tartalmát, az osztályfőnök feladatait,
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét,
- a tanulóknak az intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendjét,
- a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formáit,
- a tanulmányok alatti vizsga szabályait, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményeit,
- és az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos tervet

1 AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEINEK, ÉRTÉKEINEK, CÉLJAINAK, FELADATAINAK, ESZKÖZEINEK, ELJÁRÁSAINAK MEGHATÁROZÁSA

1.1 Alapelvek

A komplexitás elve

Nevelőmunkánk során számolunk azzal a törvényszerűséggel, hogy neveltjeinkre biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek folyamatosan hatnak ill. a nevezett hatásmechanizmusok célratörő, tervszerű, megszervezése ill. biztosítása iskolaközösségünk állandó és legalapvetőbb feladata és kötelezettsége.

Az aktív kölcsönhatás elve

A nevelés két alapvető tényezője – a pedagógus és növendék – egyenrangú félként vesz részt a nevelésben. Közöttük aktív kölcsönhatás van. A nevelt nem csak tárgya, alanya is a nevelésnek. A fenti kontaktusban a nevelőnek vezető szerepe van a pedagógiai lékör fejlesztő közeggé való alakításában. A nevelő felel azért, hogy neveltjeinek az aktivitása kibontakozzék. Az általa megszervezett tevékenység a tanuló számára személyiségfejlesztő, személyiség kibontakozó, a neveltet az önneveléshez, önfejlesztéshez eljuttató hatásmechanizmussá válják.

A bizalom, megértés és a tisztelet elve

A bizalom, megértés és a tisztelet tanítványaink személyisége iránt, oly módon, hogy törekszünk valamennyi tanítványunkkal személyes kapcsolat kialakítására, hogy a nevelt személyiségének alapos megismerése révén, még hatékonyabban járulhassunk hozzá képességei kibontakozásához, lehetőségei feltárásához, hajlamainak helyes irányú alakításához.

Az igényesség elve

Igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben, egyúttal lehetőség nyújtása a tanuló önállóságának, kezdeményezőkészségének, kreativitásának kibontakozására.

A tanuló jogainak, emberi méltósága tiszteletben tartásának elve:

A tanítványaink „tanulói jogai”-t emberi méltóságát minden körülmény között tiszteletben tartja iskolaközösségünk. A pedagógiai tapintat neveltjeink irányába folyton fejlesztendő hagyományozandó kötelezettsége közösségünknek.

Az „értékmegőrzés és a folyamatos megújulás” kettős kötelezettségének elve:

Értékmegőrző elveink tárgya: a humanizmus, a nemzetmegtartó kulturális értékek és erkölcsiség, az emberi együttélés kölcsönös tiszteleten alapuló elvei és gyakorlata. A folytonos megújulás tárgya: az iskolánkban oktatott szakmák, technológiák, a hozzájuk köthető tudományos elvek, technikai kellékek, folyton változó összessége, amiben a naprakészség, a korhoz illő ismertanyag kellő mélységű birtoklása közösségünk részéről elvárt személyiségjegyek közösségünk valamennyi tagja iránt az életkorának és státuszának megfelelő színvonalon. A pedagógiai módszertani kultúra terén a jól bevált módszerek folyamatos alkalmazása, és az új módszerek kipróbálása révén.

Az alapkészségek folyamatos fejlesztése kötelezettségének elve:

A tanulókat az iskolának fel kell készíteni az önálló ismeretszerzésre és önművelésre, az élethosszig tartó tanulás igényére. Ennek előfeltétele a hozott alapkészségek megszilárdítása, a szakmai képzéshez nélkülözhetetlen új alapkészségek kialakítása.

1.2 Értékek:

Az iskola:

- értékrendjében emberközpontú, humanista;
- tanulóinak elsősorban az ember tiszteletén, megértésén és szükség szerinti segítségén,
- a másság elfogadásán alapuló humanista értékekkel kell rendelkezniük. A gyermeket nem érheti semmilyen okból hátrányos megkülönböztetés;
- értékként preferálja az aktivitást, kezdeményezőkézséget, döntési képességet, az innovativitást, mert ezek olyan tulajdonságok, amelyek birtokában a tanulók irányítani képesek majd későbbi életüket.
- tanulóit a sokoldalú személyiségfejlesztés eredményeképp maguk is aktív részesei legyenek egy derűs, harmonikus iskolai közösségnek.

1.3 Céljaink:

Az iskolánkban folyó pedagógiai munka célja diákjaink felkészítése a továbbtanulásra, műveltségben, és mentálisan alkalmassá nevelni az értelmiségi létre. Célunk az egyes szaktárgyak eredményes oktatásával olyan alapvető általános műveltség átadása, amellyel lehetővé válik

diákjaink továbbtanulása és beilleszkedése a társadalomba. Az értelmi képességek fejlesztése mellett tanulóink érzelmeire is szeretnénk hatni, így kívánjuk tanulóinkat kiegyensúlyozott személyiséggé formálni.

- Célunk az, hogy minden tevékenységüket – az oktatás és nevelés területén egyaránt a gyerekek okos szeretete hassa át, olyan, ami a harmonikus személyiségfejlődést – a testi és lelki egészséget – egyaránt magában foglalja.
- Az iskolában minden tanulónak esélyt kell kapnia szociokulturális hátrányainak leküzdésére. Ezt hatékony felzárkóztató munkával kívánjuk megközelíteni.
- A kiemelkedő képességű tanulóknak lehetőséget biztosítunk tehetségük kibontakozására. Szakkörök egyéni foglalkozás, differenciált osztálymunka, házi- és területi versenyek szervezése, az ezeken való részvételre való készség és igény felkeltésével kívánjuk ezt a célt biztosítani.
- Célunk az, hogy a tárgyi tudás mellé a gyermek szerezzék meg mindazokat a kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását önmaga és a mások számára hasznosítani tudja. Célunk továbbá, hogy meglássuk, megláttassuk és tovább fejlesszük minden gyermekben személyiségének saját értékeit.
- Az általános társadalmi modernizáció és az életmód átalakulása megkívánja a lépéstartást a technikai, és az informatikai forradalommal. Intézményünknek törekedni kell a mindenkori „legújabb” technikai-, technológiai eszközök biztosítására. Célunk, hogy olyan színvonalon és mértékben biztosítsuk iskolánkban a tárgyi-, személyi feltételeket, hogy gyermek és szülő egyaránt érezze: minden esélye megvan gyermekének az erkölcsi, értelmi, érzelmi és szakmai fejlődésre.
- Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét.
- Célunk az, hogy – elsősorban személyes példamutatással – neveljük gyermekeinket toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására.
- Célunk, hogy a környezetünkben működő profilunknak megfelelő vállalkozásokkal olyan kapcsolatot tartsunk fenn, amely kölcsönös szakmai és emberi együttműködésen alapul.
- Célunk jó kapcsolatot tartani a fenntartóval, a helyi önkormányzattal, a valamennyi közoktatási intézményével, a helyi és kistérségünk összes olyan iskolájával, ahonnan tanulók érkeznek hozzánk.
- Pedagógiai munkánk célja, hogy szakiskolai osztályainkban valamennyi tanítványunk

megfelelő alpműveltséget szerezzen és elsajátítsa választott szakmájának alapjait, valamennyi tanítványunk sikeres vizsgát tegyen.

- Az iskolai tevékenységek során kialakítjuk tanulóinkban az egészség, az emberi környezet és a természet megóvására irányuló felelősségérzetet. Fejlesztjük a diákok környezettudatos magatartását, hogy tetteik pozitív módon hassanak a környezeti problémák megoldására, az egyetemes környezet javára. Ezt a célt szolgálja, a tanulók egészséges életmódra nevelése.

1.4 Feladatok a nevelési célok tükrében:

1-4. osztály

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza az iskolába lépő kisgyermekben óvja és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulásiránti érdeklődését és nyitottságot. Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi a saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Az iskola teret ad a gyermekjáték- és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetít, alapvető képességeket és alapkészségeket fejleszt.

Ez a szakasz a kíváncsiságra és az érdeklődésre épít, és az ez által motivált munkában fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és előmozdítja érzelmvilágának gazdagodását. Mintákat ad az ismeretszerzéshez a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozza a tanulási szokásokat.

Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, közreműködik a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésében, amelyek a gyermekek szociális- kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadhatnak.

Tudatosítja a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, megerősíti a humánus magatartásmintákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség érését. A pedagógiai munka középpontjában tehát a személyre szabott fejlesztés törekvése áll.

5-8. osztály

Az alapfokú nevelés-oktatás második szakasza szervesen folytatja az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a készségek és képességek fejlesztését. Ebben a szakaszban azokat a

képességeket, készségeket fejleszt, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolatokhoz szükségesek. A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét. Gyakorlati módon igazolja a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét. E szakasz szocializációs folyamatában az iskola tudatosítja a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát. Tisztázza az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösségben. Megalapozza a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására. A demokratikus normarendszert kiterjeszti a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra is.

Kiemelkedő feladata az iskolának a nemzeti, nemzetiségi és az etnikai hagyományok tudatosítása, és ápolásukra való nevelés. Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a tanulóknál a nemzeti azonosságtudatot, képviseli az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt. Erősíti az Európához tartozás tudatát, és egyetemes értelemben is készíti más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére. Figyelmet fordít az emberiség közös problémáinak bemutatására is.

9-12. osztály

Az egyéni képességek és készségek fejlesztése mellett célunk, hogy az érettségi vizsgák után az iskolapadból egészséges, ép személyiséggel rendelkező ifjú emberek kerüljenek ki, akik sokoldalúan képzettek és az élet minden területén jól használható tudással rendelkeznek.

A tanuláshoz, a kommunikációhoz, a közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges magatartási képességek és készségek fejlesztése során diákjaink alkalmassá válnak a felelősség vállalására, az erőforrásokkal való takarékos gazdálkodásra, az alkalmazkodásra, az egészségmegőrzésre, a jogok és érdekek védelmére. Így lesznek majd a társadalom hasznos és aktív tagjai. A magas színvonalú képzés biztosítása, következetesen ellenőrző, logikusan egymásra épülő, és a különböző tantárgyakat is egységes tudásba illeszthető tanórák tartásával,

a hozott értékeket növelve kedvező helyzetet alakítunk ki tanulóink részére a továbbtanuláshoz, illetve a munkába álláshoz. A kor követelményeinek megfelelően kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük az idegennyelvi képzést, az európai elvárásoknak megfelelően a két idegen nyelv oktatását, a korszerű számítógép-kezelői, szövegszerkesztői ismeretek elsajátítását, az élethosszig tartó tanulást.

1.5 Eljárások, módszerek, eszközök

Céljaink elérésének legfontosabb eszközei a megfelelő motiváció és változatos, korosztályhoz és egyéniséghez illő munkamódszerek kialakítása. Ezt segítik a különböző óraformák (tanári előadás, frontális óra, csoportmunka, egyéni munka) arányos alkalmazása.

A nevelési célok, feladatok megvalósítása és az eljárások, módszerek, eszközök alkalmazása során a pedagógusok a következő alapelveket biztosítják: nyitottság, őszinteség; felelősségtudat; differenciált nevelés és oktatás; tolerancia, demokratizmus.

Ennek érdekében:

- az életkori sajátosságoknak megfelelően a tudatosítás, meggyőzés, felvilágosítás, a megfelelő példa módszereit kell alkalmazni,
- minél nagyobb szerepet kapjon a tanulókkal való egyéni és csoportos törődés, előadás alkalmazása
- a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igénylő gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat.

2 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Nevelési gyakorlatunkban kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók személyes szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és ún. önfejlesztő magatartásának alakítását, az ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását.

Célunk:

- A fejlődési lehetőségeket alapul véve a tanulói személyiségének kibontakoztatása

- A lehető legmélyebben megismerni a tanulók személyiségét, egyéni sajátosságait
- Felkészíteni diákjainkat önmaguk megismerésére, és alakítására
- Eredményes életvezetéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése
- az esélyegyenlőség és az egyes tanulók fejlettségét, lehetőségeit, érdeklődését figyelembe vevő nevelés, oktatás,
- olyan iskolai életmód megszervezése és működtetése, amelyben a tanuló a nevelési folyamatoknak nem tárgya, hanem alanya, vagyis amelyben gyermeki, serdülői szükségletei megvalósulnak,
- az egyértelmű elvárások és feladatok a gyermeki, a serdülői személyiség méltóságának, önállóságának tiszteletben tartásával párosuljon,
- a tanulók testi és értelmi, erkölcsi és érzelmi, művészeti esztétikai és gyakorlati képességeinek fejlesztése,

A személyiségfejlesztés során kiemelten fontosnak tartjuk az alábbi értékek kifejtését, elmélyítését. Arra törekszünk, hogy ezek az értékek a tanulók tudatában, magatartásában, cselekedeteikben egyensúlyba kerüljenek. Iskolánk nevelési folyamatában a magatartás és tevékenységformálás a személyiségfejlesztéssel egységben történik. A személyiségfejlesztés és konfliktuskezelés kiemelt szerepet kap a tanulók önismeretének, kommunikáció, kompromisszum készségének fejlesztése, valamint toleranciájának és empátiájának erősítése is.

A tanulók személyiségének fejlesztése az iskolai nevelési folyamat állandó feladata. A NAT-ban képviselt követelmények azt a célt szolgálják, hogy a tanulók az iskolában szerzett ismereteket biztonsággal, alkotó módon, határozottan tudják felhasználni és alkalmazni. A műveltségi területekben rejlő nevelési lehetőségek komplexitása jó alkalmat teremt azon személyiségjegyek fejlesztésére, amelyek összhangban állnak a mai kor követelményeivel.

Az iskolai nevelőmunkában a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok a tantárgyak adta nevelési lehetőségek kihasználásával:

- a tanulóknál kialakítsa az érdeklődés igényét,
- a tájékozottságot, találékonyságot,
- a rugalmasságot, aktivitást,
- nyitottságot, problémaérzékenységet.

A szerzett tudás felhasználásában:

- magabiztosságot,

- határozottságot,
- kreativitást,
- az ismeretszerzés váljon igénnyé.

2.1 A személyiségfejlesztés főbb területei

- A tanulók érzelmi, akarati jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése.
- A tanulók műveltségének, világszemléletének, világképének formálása.
- A tanulók életvitelével kapcsolatos személyiségfejlesztési feladatok.
- A magatartás-, viselkedéskultúra jegyeinek gazdagítása.

Engedjük a gyerekeket játszani is! Engedjük meg, hogy legyenek ötleteik, legyenek érkezésük rácsodálkozni a világra, engedjük meg, hogy gondolkodjanak, alkalomadtán, hogy tévedjenek, s kijavítsák tévedéseiket! Ne tegyünk rájuk annyi terhet, hogy a mosolygó arcok néhány év alatt sápadttá, ijedtté váljanak.

A gyermeknek, tanulónak joga, hogy adottságainak, képességének, érdeklődésének megfelelő oktatásban részesüljön, képességeihez mérten továbbtanuljon, valamint tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében alapfokú művészetoktatásban vegyen részt. Az alapfokú művészetoktatás a művészi kifejezőképességet alapozza meg, illetve felkészít a szakirányú továbbtanulásra. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok ápolásában, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában.

2.2 A fejlesztés fő területei

2.2.1 Életmód

Feladatunk: az életmód motívumainak, képességeinek és szokásainak olyan színvonalú elsajátítása, ami lehetővé teszi az eredményes, egészséges és kulturált egyéni, családi életmód, életvitel kialakulását, fenntartását. A változásokhoz való alkalmazkodás az életmód változtatását, fejlesztését követeli meg. Az iskolai életmódnak, nevelésnek segítenie kell a tanulókat abban, hogy nyitott, önfejlesztő személyiséggé váljanak, megalapozza én tudatuk (identitástudatuk) kialakulását, az alapvető összefüggéseknek megfelelően rendezett világképük, emberképük, a reális önismereten alapuló énképük alakuljon ki.

Képességek, készségek és szokások: az életmóddal kapcsolatos (értékelési és önfejlesztési) képességek a személyiség nyitottságát, önfejlődését, az önkiszolgálási és gondoskodási szokások, készségek és ismeretek pedig az önmagunkról és másokról való gondoskodást

szolgálják.

Az önkiszolgálás és a gondoskodás szokásai és készségei közül az alábbiak kapnak kiemelt figyelmet:

- az egészséges életmódra nevelés (öltözködés, tisztálkodás, táplálkozás),
- a szabályos közlekedésre nevelés (gyalogos, tömegközlekedés, kerékpáros),
- a szabadidő hasznos eltöltésére nevelés (sport, kultúra, szórakozás),
- a család szerepének fontosságára nevelés.

2.2.2 *Értelem*

Alapvető követelmény számunkra a hiteles információnyújtás, az önálló ismeretszerzés, az önművelés képességének kialakítása. Ki kell alakítanunk azokat az alapvető jártasságokat, képességeket, amelyek alkalmassá teszik a tanulókat a különböző ismeretszerzési technikák elsajátítására. A tanulók megtanulnak önállóan tájékozódni, ismereteket szerezni, felhasználni. Célunk, hogy a különböző csatornákon érkező információkat tanítványaink képesek legyenek beépíteni saját műveltségképükbe. A tanárközpontú oktatás helyett a gyermekközpontú, önálló ismeretszerzésre, tájékozódásra alapozott könyv-, könyvtár-, számítógép- használat elsajátítására helyezzük a hangsúlyt.

Tanulási motívumok: nevelésünk és oktatásunk meghatározó jelentőségű feladata, hogy tanítványaink szeressenek iskolába járni, szívesen végezzék az ott elvárt feladatokat, ami a tanulási motívumok folyamatos fejlesztését követeli meg az iskola, az osztály életmódja, légköre, szelleme, a pedagógusok és a tanulók viszonya, a nevelési és tanítási módok által.

Feladataink:

- a kíváncsiság, a játékszeretet, a megoldási késztetés, alkotásvágy ápolása és fejlesztése,
- a gyermek elismerési vágyának, sikerélményének kielégítése, fenntartása, fejlesztése,
- a pedagógus-diák és tanulótársi kötődések létrejöttének és fenntartásának segítése,
- a tanulási szokások kialakítása,
- a tantárgyi kötődés, az érdeklődés kialakítása,
- a tanulás, mint érték elfogadtatása.

Alapvető feladatunk, hogy a feldolgozott tartalmakat felhasználjuk a tanulók értelmi képességeinek (különösen a megfigyelés, a kódolás, a rendszerezés, a problémamegoldás, a

következtetés, az értelmezés, az indoklás) gyakorlására.

2.2.3 Társadalmi felkészültség

Ahhoz, hogy az emberek részt tudjanak venni, és közre tudjanak működni a társadalom életében, és eredményesen tudják érdekeiket képviselni, érvényesíteni, mindenekelőtt fejlett szociális motívumrendszerrel kell rendelkezniük. A motívumok alapján meghozott döntéseik megvalósítása jól fejlett szociális képességek és készségek nélkül lehetetlen.

Szociális motívumok: A társadalmi felkészültség fejlesztésének elsődleges feladata, hogy a felnövekvő nemzedékek készek legyenek a szűkebb és tágabb közösség, a haza, a társadalom szolgálatára. Az érdekérvényesítés és az együttműködés a tisztesség és a kölcsönös előnyök elvét kövesse. A szociális motívumok fejlődésének az a feltétele, hogy olyan közegben éljen a tanuló, olyan legyen az iskolai életmód, amelyben folyamatosan tapasztalhatja az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit, hiányuk hátrányos következményeit. Olyan közeget kell biztosítanunk számukra, amelyben megélhetik és értékelhetik érdekeinek (motívumainak, érzelmeinek, a pillanatnyi motivációknak) a működését, az érdekütközés, az érdekfüggés, az érdekegyezés, az együttműködés várható és tényleges következményeit, valamint olyan közeget, amely a fenti elvektől eltérő magatartás folyamatos értékelésével, elemzésével, értelmezésével segít beláttatni, hogy a fenti elvek követése végső soron saját érdekeit is szolgálja.

Szociális képességek és készségek: A társadalmi felkészültség fejlesztésének másik alapvető feladata, hogy a tanulók ne csak készek, hanem fejlett szociális képességeik és készségeik birtokában képesek is legyenek a szűkebb és tágabb közösség, a haza, a társadalom szolgálatára és a kölcsönös előnyök, a megegyezésre törekvő konfliktuskezelés elve szerinti cselekvésre. A szociális képességek – az önzetlen segítség, az együttműködés, a demokratikus vezetés és a tisztességes versengés (verseny) – gyakorlása, megismerése, megértése alapján fejlődhetnek a fenti elveknek megfelelően.

Az alapvető szociális képességek a szociális készségek és ismeretek sokaságának elsajátításával fejlődnek. Ezek közül kiemelt figyelmet fordítunk a beleélési készség (empátia), az érdektisztázó készség (amelynek segítségével a konfliktusok többségéről kiderül, hogy nem fontos), a visszajelző készség (amelynek fejletlensége miatt a fölöslegesen beavatkozó, a dicsérő, a buzdító, a figyelmeztető, a bíráló, stb. visszajelzéseink gyakran vezetnek társadalmi felkészültségünk hibás működésére), a kötődési készség, a konfliktuskezelő készség, a szociális funkciójú

kommunikációs készség (vitakészség), a szervezőkészség fejlesztésére, valamint a versengés (verseny), a demokratikus vezetés, az együttműködés, a segítség alapvető speciális készségeinek és ismereteinek elsajátítására.

2.2.4 Természeti felkészültség

A mai ember ismeretei eljutottak arra a szintre, hogy képesek megzavarni, veszélyeztetni a saját létfeltételeit képező rendszerek működését. A legutóbbi időkben az ember azt is kezdi megérteni, hogy ezek a rendszerek hogyan viselkednek, működnek, milyen feltételekkel maradnak fenn, milyen hatások zavarhatják meg, veszélyeztethetik dinamikus egyensúlyukat.

E tudásnak megfelelő motívumrendszer, cselekvési szabályrendszer és világkép ma még csak kevesekben alakult ki. E motívumrendszer kialakulását az ökológiai szemléletmódú természettudományos (földrajzi, biológiai, kémiai, fizikai) felkészültség elsajátítása segítheti elő, amely egyúttal az ennek megfelelő gondolkodásmód és képességek elsajátításának, a korszerű természeti világkép kialakításának eszköze is.

A természeti felkészültség követelményei a természethez való viszonyulás motívumainak, az ökológiai szemléletmódú természettudományos felkészültség, a tudományos gondolkodás, valamint a természeti világkép elérendő fejlődését írják le.

2.2.5 Technikai felkészültség

Feladatunk:

- **8+4** év alatt minden tanulóban általános technikai felkészültséget alakítsunk ki,
- megfelelő technika motívumok (reális hasznosság- és veszélytudat, technikai érdeklődés, tettvágy, igényesség) létrejöttét segítsük,
- fejlesszük az állóképességét,
- tanítsuk meg a mindennapi életben szükséges technikai készségeket, ismereteket, hogy az ember otthonában és munkahelyén elkerülje a baleseteket, tudatlansága miatt ne okozzon károkat,
- tanulóink használni tudják a köznapi technikai eszközöket, berendezéseket, gépeket, értsék működési elveiket, a legegyszerűbbeket karban tudják tartani,
- a különböző tantárgyak (első sorban a történelem, a fizika, a biológia és a kémia technikai ismeretinek összehangolt tanításával olyan technikai tudatot alapozzon meg,

amelynek birtokában a tanuló ismeri és érti a technika szerepét az emberiség fejlődésében, a jelen problémáinak megoldásában, kész és képes fellépni a környezetromboló, az emberi létet veszélyeztető felelőtlen alkalmazások ellen.

3 A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL, EGÉSZSÉG- ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Az egészségfejlesztés magában foglalja az egészségmegőrzést (promóciót), a betegségek megelőzését (prevenciót), és a betegség mihamarabbi gyógyításához szükséges nevelést, oktatást, így tehát az egészségnevelést is.

Az iskolai egészségfejlesztés az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul a pedagógusok és a tanulók egészség-ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és pszicho szociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki és szociális jól-lét állapota (WHO). Az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat, fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az egyént az egészségét meghatározó tényezők felügyeletére, és ez által egészségének javítására.

Az egészségfejlesztés magában foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önségítés feladatait, módszereit.

Az egészséges nevelés legfontosabb része a prevenció, ami a betegség megakadályozására irányul. Az egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére, fejlesztésére irányul/egészséges táplálkozás, lelki egyensúly megteremtése, harmonikus családi élet kialakítása, fenntartása, egészségkárosító magatartásformák elkerülése, aktív szabadidő eltöltés.

Az egészségfejlesztés fő feladata egy általánosan érvényes egészségfejlesztő politika kifejlesztése, egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, az egyéni képességek fejlesztése, és szemléletválttatás.

Megszilárdításában fontos szerepet játszik az - iskolai és iskolán kívüli nevelés, prevenció, nemekhez igazított pedagógia, pozitív énkép kialakítása, egészséges életstílus-modell megteremtése, hatékony kommunikáció (empátia, tolerancia), demokratikus környezet, „élmi tudás” elvének érvényesítése, konfliktuskezelési, illetve tanulás-módszertani ismeretek megléte,

felnőttek példamutatása, kortárs oktatók bevonása.

Az iskola ennek a legfontosabb színtere, hisz a tanulók hosszú éveket töltenek itt. Ebben az időszakban érdemi hatást gyakorolni személyiségükre, ami nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásokat, az életideálokat.

Az iskolai egészségfejlesztés történhet:

- osztályfőnöki, környezetismeret, biológia, ill. testnevelés órán történő egészségnevelés,
- alkalmi esemény (sportnap, akció, egészségnap, egészség hét),
- kiscsoportos megbeszélések,
- rendszeresen ismétlődő foglalkozás, vagy verseny,
- mindennapos sporttevékenység, testnevelés óra,
- szakkör, klubfoglalkozás,
- egyéb lehetőségek (előadás, bemutató, filmvetítés, verseny) keretei között.
- a testi felépítés megerősítése
- a kulturált külső, személyi gondozás, szokások kialakítása
- az egészséges táplálkozás szerepe a pubertás korban
- a testi átalakulásra való felkészülés
- fizikai állóképesség, erőnlét továbbfejlesztése
- a szexuális érést okozta változások tudatosítása

Az egészséges életmódra irányuló kiegészítő tanulói tevékenységek lehetnek a felkészülés és előadás az egészséges életmódra nevelés egyes témaköreiben, az egészségfejlesztéshez-drogmegelőzéshez kapcsolódó témák és szaktárgyak összekapcsolása, a kortárssegítés módszereinek elsajátítása és gyakorlása.

Közegészségügyi feladatok:

- lelki egészség megőrzése
- drogprevenációs munka
- egészséges napirend kialakítása

3.1 Az egészségnevelés általános célja, feladatai

- a testi, pszichikai, szellemi adottságaikban egészséges fiatalok nevelése,
- személyiségfejlődésük, a társadalomba való beilleszkedésük segítése,
- az egészséges életmód, a harmonikus, erkölcsös és konstruktív életvitel szokásrendszerének kiépítése úgy, hogy ezek számukra értékévé váljanak,
- az ehhez szükséges ismeretek, készségek, attitűdök elsajátítása, kialakítása,
- elsődleges megelőzés, az egészségvesztés megakadályozása, a különféle tényezők megszüntetésére való törekvés olyan tevékenységekkel és eszközökkel, amelyek egyrészt az általános egészséget segítik elő, másrészt általuk a specifikus betegségek megelőzhetők,
- a tanulók ismerjék meg szervezetük sajátosságait és az életkorral kapcsolatos változásait
- sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat
- ismerjék fel az empátia szerepét a másik ember megítélésében.

3.2 Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek

- Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás
- Az egészségnevelési kampányok szervezése, amelyek a dohányzás veszélyeire, a helyes táplálkozási szokásokra hívják fel a figyelmet.
- Rizikócsoportos megközelítés
- A korai szűrés eredményeként feltárt egészségi problémákkal jellemezhető csoportok körében folytatott megelőző tevékenység, mely közvetlenül kapcsolódik a betegségmegelőzés gondolatához.
- Érzelmi intelligenciát, alkalmazkodást fokozó megközelítés
- Lényege, hogy az egészségkárosító magatartásformák háttérében a konfliktuskezelés eszköztárának gyengeségei húzódnak meg. Ezért az egészségfejlesztési törekvések a társas-érzelmi készségek fejlesztését tűzi ki célul.
- Kortárshatás
- A korai életszakaszokban jelentkező egészséget veszélyeztető magatartásformák jelentős százaléka a kortárs csoport nyomására jelennek meg, a társas tevékenység részeként történik meg, az „ifjúsági kultúra”/inkább a szubkultúra/ elemeként.

- A fiatalok számára a felnőttél hitelesebb a kortárs, aki jelentékenyebb véleményformáló hatással bír.

3.3 Pedagógiai alapelvek

Általános elv, az iskolai tananyagban kiemelt helyet kell, hogy elfoglaljon az egészségnevelés, a pozitív egészségkép kialakítása.

Az egészség védelmére, fejlesztésére való felkészítés, az egészségkultúra elemeinek átadása minden pedagógus feladata. Rajtuk, a felkészültségükön múlik, hogy milyen hatékonysággal tudják alkalmazni a nevelési eljárást. Eredmény csak akkor születhet, ha saját személyiségükből fakadó erővel, energiával megtöltve adják tovább az ismereteket.

Csak akkor lehet hatásos, ha a gyerekek meglévő ismereteiből, tapasztalataiból indul ki és figyelembe veszi szükségleteiket.

A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.

A napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.

Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.

Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.

A tanulmányi kirándulások és egyéb iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.

A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.

Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbözőbb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.

A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékletként kerül kidolgozásra. Az iskola tanulóinak fizikai állapotát és edzettségét minden tanévben, egyszeri alkalommal a testnevelést tanító kollegák mérik. A mérés eredményei a mérést végző pedagógus tanulónként és osztályonként rögzíti, majd a testnevelést tanító kollegákkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődési szempontjából szükséges intézkedéseket. A felmérés időpontját az éves munkaterv rögzíti.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

A tanuló elsajátítsa az elsősegély-nyújtási alapismereteket, és életkorának megfelelően alkalmazza azokat a gyakorlatban.

3.4 Az egészségfejlesztési program segítői

- Iskolaorvos: Végzi a gyermekek egészségügyi szűrését, folyamatosan kapcsolatot tart az iskola vezetőségével, jelzi az egészségügyi problémákat.
- Védőnő: Segíti az iskolaorvos munkáját, vezeti a dokumentációt, szűréseket végez, kezeli a tanulók egészségügyi törzskönyvét.
- Fogorvos: Évente két alkalommal végez szűrést osztályonként, előre egyeztetett időpontban.
- Családi háttér: A szülőket partnernek tekintjük a nevelésben, hiszen munkánk nem lehet eredményes a családi megerősítés nélkül. Intézményünk pedagógusai nyitottak a szülők igényeinek megfelelő figyelembevételére.

Intézményen belüli segítők:

- gyermekvédelmi felelős
- DÖK segítő
- testnevelők
- tanárok
- fejlesztőpedagógus
- pedagógiai asszisztens

3.5 Iskolai egészségmegőrző program

Az egészséges és produktív felnőtt életre való felkészítésnek az élet minden területét fel kell ölelnie:

- egészséges táplálkozás,
- egészségtudatos testápolási szokások,
- rendszeres testmozgás,
- lelki egészség, harmonikus életvitel,
- függőségre vezető szokások (kávé, cigaretta, alkohol, drog) kerülése,
- emberi kapcsolatok ápolása (konfliktuskezelés és kommunikáció),
- átgondolt szexuális magatartás,
- családi életre nevelés,
- szándékos és véletlen balesetek megelőzése,
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét,
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát,
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében,
- a stressz- és feszültségoldás metódusait.

4 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Nevelő és pedagógiai munkánk célja, hogy iskolánk tanulóiban erősítsük az összetartozás tudatát, kialakítsuk és fejlesszük az osztály- illetve az iskolai közösséget és annak egyéni arculatát. Célunk megvalósításának elsődleges színtere az osztályközösség.

Igen fontos számunkra, hogy diákjaink részt vállaljanak az iskolai élet alakításában, magukénak vallják céljainkat, maguk is hagyományápolók és teremtők legyenek.

Az emberi élet alapja a társas lét. Az ebben való eligazodáshoz elengedhetetlen a közösségben való nevelés, amely mint tanulási színtér is megjelenik. A társas viselkedés egyéni tanulási

színtere a csoport, a közösség (család, iskola, egyház, baráti kör, művészeti csoportok, különböző egyesületek).

Mivel a közösség egyénekből áll, az igazi közösség kibontakoztatja, fejleszti az egyéniséget. Maga a közösség a fejlődés keretét biztosítja, miközben tagjai önfejlődésével a közösség is fejlődik, több lesz, mint tagjai egyszerű együttese.

Az iskolánkban folyó közösségi nevelés célja, hogy a közösség, mint tevékenységi keret segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontását úgy, hogy azok az életpálya későbbi szakaszaiban is képesek legyenek érdekeiket összhangba hozni a közösségével. Individuumok megőrzése mellett különböző élethelyzetekre szocializálhatóvá váljanak.

4.1 Iskolánkban a közösségfejlesztés, közösségi nevelés fő területei:

- tanórák,
- tanórán kívüli szervezett foglalkozások,
- diákönkormányzati munka,
- szabadidős tevékenységek.

4.2 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

- megismerje népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit;
- sajátítsa el azokat az ismereteket, és gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek;
- váljon érzékennyé környezete állapota iránt, életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés legyen meghatározó;
- szociális kompetenciáinak fejlesztésével erősítse a közösséghez való kötődést;
- olyan közösségek kialakítása, fejlesztése, melyekben a tanulók elsajátíthatják és gyakorolhatják a konstruktív társadalmi magatartás értékeit és normáit, az interperszonális kapcsolatokhoz szükséges képességeket és technikákat, a nyitott, elfogadó és segítőkész magatartást a mássággal, valamint a beteg és a fogyatékos embertársaikkal kapcsolatban
- váljon érzékennyé környezete állapota iránt, viselkedjen környezettudatosan, életmódjában a természet tisztelete és az iránti felelőssége alakuljon ki

- kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez, prevenciós tevékenység.
- ismerjék meg a társas együttélés alapvető szabályait, gyakorolják a különböző viselkedésformákat (konstruktív, együttműködő).
- legyen képes felismerni a társadalmi viszonyrendszereket, ismerjék meg és gyakorolják az állampolgári jogokat és kötelességeket.
- gyakorolják a konfliktuskezelést, utasítsák el az erőszakos megoldásokat, a destruktív viselkedési formákat.
- Bátran alkossanak véleményt, álláspontjukat érvekkel támasszák alá, igyekezzenek elképzeléseiknek meggyőzéssel érvényt szerezni.

4.3 A diákönkormányzatot segítő pedagógiai tevékenységek és feladatok

- A tanulókat, az őket érintő kérdésekben tájékoztatni kell.
- A fórumokon a tanulóknak érdemi válaszokat kell adni a felvetődő kérdésekre (diákközgyűlés, diákönkormányzati ülés, osztályfőnöki órák stb.).
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban választott képviselők által vagy egyénileg is közölhetik az iskola dolgozóival. A felvetődő kérdésekre 15 napon belül válaszolni kell.

4.4 Közösségfejlesztő feladatok megjelenési formái:

4.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

Tanáraink arra törekednek, hogy a tananyag elsajátítása:

- segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel,
- biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakításának/fejlesztésének segítésére, mélyítse el a nemzettudatot, a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet, hagyományápolás, környezettudatos magatartás, erkölcsösség, önálló érvelés vélemény kifejtés
- fejlessze ki a tanulóban az új információs –kommunikációs rendszer kritikai módon való használatának képességét,

- felelős örömteli párcapcsolatokra történő fölkészítésre, erősödjön az egymásért érzett felelősség érzése.

4.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

Elsősorban a kortársi közösségben értelmesen eltölthető szabadidő együttműködést feltételező és mintázó tevékenységei beleértve az iskolai rendezvényeken, tanórán kívüli foglalkozásokon való rendezői, szereplői, segítő tevékenységet, illetve a Szeretetszolgálat intézményeiben folytatható és folytatandó közösségi szolgálatot is, ami a szolidaritás értékorientációját erősíti.

4.4.3 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A tanulók, a tanulóközösségek, valamint a diákkörök érdekeinek képviselőit az iskolai diákönkormányzat látja el. Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik.

A diákönkormányzat feladatai közé tartozik:

- közös célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak,
- a kialakított, meglévő, vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- a régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- a közösség iránti felelősségérzet (felelősségtudat) kialakítása, fejlesztése,
- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját sikereire, értékeire.

4.4.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

Szabadidős, iskolán kívüli programok. (kirándulások, színház- és múzeumlátogatások, tömegsport-rendezvények). Az együttes cselekvések fontossága megengedi az egyes rendezvények előkészítésében az egyéni döntések, ill. a közösségi érdekek összehangolásának gyakorlását, illetve az egyéni érdekek és a közösségi célok harmóniájának a megteremtését.

Az egyéb foglalkozásokon kötetlenebbek a tevékenység formái, a közösen átélt élmények, az

örömet adó munkaformák, a problémamegoldás a közösségfejlesztés kiváló területei.

Egyéb foglalkozások:

- napközi, tanulószoba
- felzárkóztató és tehetséggondozó programok
- szakköri- és csoportfoglalkozások
- iskolai ünnepek, hagyományok
- szabadidős programok (múzeumlátogatás, kiállítások, színházlátogatások stb.)
- kirándulások, erdei iskolák, táborok

5 A PEDAGÓGUSOK FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

5.1 A pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg, melynek elfogadása és betartása alapvető feladat. Munkájának megkezdése előtt 15 perccel köteles megjelenni az iskolában, illetőleg a foglalkozás helyén. Akadályoztatása esetén a lehető legrövidebb időn belül értesíti feletteseit és a tanítási anyag, valamint a taneszközök átadásával hozzájárul a helyettesítés szakszerűségéhez.

Aktívan részt vesz szakmai munkaközössége foglalkozásain, ahol megosztja kollégáival önképzésben szerzett ismereteit, egyeztetni velük a szaktárgyi értékelés helyi elveit. Részt vesz a helyi tantervek kidolgozásában, a munkaközösség-vezető felkérésére továbbképzési célú előadást tart.

Az írásbeli dolgozatokat, felmérők és témazáró feladatlapokat legkésőbb 2 héten belül kijavítja. A dolgozatírás időpontját a tanulókkal előre közli, ennek segítségével tanártársaival együtt biztosítja, hogy ugyanabban az osztályban egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot ne írjanak. A félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró, illetve iskolai dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megírhatja. A kötelező írásbeli házi feladatokat ellenőrzi, javítja vagy a tanulókkal javíttatja és velük együtt értékeli. Az iskolavezetés jóváhagyásával a hátrányos helyzetű, lassúbb tempóban haladó gyerekek számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezhet. A szaktárgyában kimagasló teljesítményt és kreativitást mutató tanulókat az iskola

lehetőségeinek kihasználásával hozzásegíti tehetségük kibontakoztatásához (helyi szakkör, tanulmányi versenyre való felkészítés, tehetséggondozó szakkör).

Jelen kell lennie minden iskolai szintű rendezvényben, ünnepségen. - A szaktanár kötelessége szakmai és pedagógia tudásának állandó gyarapítása, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerése és a szakmódszertani fejlesztések körében való tájékozódás. Megbízás alapján részt vesz a tanulók tanszerellátásában (tankönyvosztás), meghatározza és közli a szülőkkel a szaktárgyában használatos írószer és egyéb taneszköz szükségletet, tapasztalatai alapján javaslatot tesz a rászoruló tanulók tanszer-segélyben való részesítésére.

Az intézmény valamennyi pedagógusának kötelessége a tanulók és az iskola érdekeinek megfelelő feladatok ellátása, amelyek kiemelten a következők:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- pedagógiai kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése – külön feladatrend alapján
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása – külön feladatrend alapján
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok – program szerint;
- szakkörökkel, korrepetálással és felzárkóztatással kapcsolatos feladatok – megbízás, ill. kijelölés alapján
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken – egyéni beosztás alapján
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése – külön beosztásnak megfelelően,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása külön megbízás alapján;
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása – tevékenységi kör megjelölésével;
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása – beosztás alapján;
- részvétel a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- nevelő-oktató munkájához tanmenetet készít;
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben – felügyeleti rendnek megfelelően;
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése – beosztás

alapján;

- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása beosztás alapján;
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása belső szabályozásnak megfelelően

5.2 A pedagógusok továbbképzése és előmeneteli rendszere

- A pedagógus négyévenként legalább hatvan óra továbbképzésben vesz részt. A szakirányú oktatásban oktatott tantárgy oktatójának továbbképzését elsősorban vállalati környezetben vagy képzőközpontban kell teljesíteni.
- A pedagógust az igazgató háromévente a szakképzésért felelős miniszter által javasolt és a szakképző intézményre az alapján kialakított módszertan szerint értékeli.

5.3 Az osztályfőnöki munka tartalma

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév szeptember 1-ével, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Az osztályfőnök feladatait részletesen a munkaköri leírás tartalmazza.

5.3.1 Az osztályfőnöki munka feladatkörei

- Közvetlen nevelőmunka
- Ügyviteli (adminisztrációs) feladatok
- Szervezés, koordinációs feladatok végrehajtása

5.3.2 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákönkormányzatával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart a szülőkkel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.

- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- A szakmai oktatást végző oktatókkal – illetve partnercégekkel - kapcsolatot tart;
- A tanulószervezők megkötését, illetve az ösztöndíjrendszer működését követi, adatot szolgáltat hozzá, illetve véleményezi.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: /digitális/ napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit;
- tanév elején elkészíti az osztályfőnöki éves nevelési tervét és így biztosítja a nevelőmunkája tervszerűségét;

6 A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

A fogalom értelmezése

Minden tanuló egyedi, különleges, egyéni képességgel, ismeretekkel rendelkezik. Köztük vannak olyanok, akiknek speciális szükségletei vannak, így nevelésük, oktatásuk speciális feladatot jelent a pedagógusok számára.

Kiemelt figyelmet igényelnek azok a tanulók, akik teljesítményükben elmaradnak az átlagtól (magatartási, beilleszkedési vagy tanulási nehézséggel, fejlődési zavarral küzdenek, szociális hátrányuk miatt lemaradnak), valamint azok, akik átlag feletti képességekkel

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 13-14. pontja határozza meg a kiemelt figyelmet igénylő tanuló fogalmát:

a) különleges bánásmódot igénylő tanuló:

- aa) sajátos nevelési igényű tanuló,
- ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló,
- ac) kiemelten tehetséges tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Intézményünkben **integrált, inkluzív** nevelés-oktatás folyik. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók számára biztosítjuk azokat a feltételeket, amelyek által sikeresen részt tudnak venni az általuk választott képzési formában, számukra a legideálisabb szakmát tudják elsajátítani, a közösség aktív tagjává tudnak válni, és a szakszerű foglalkozások által képesszintjük a maximumot éri el. Fejlesztésük alapja az egyéni képességek, fejlettség, ismeretek figyelembe vétele, a differenciálás, valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

6.1 Sajátos nevelési igényű tanulók

Sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy, az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi - látási, hallási -, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral - súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral – küzd.

6.1.1 Célok:

- A sajátos nevelési igényű tanulókat - az integráció jegyében - nem elkülönítve, hanem minden tanórán a többi tanulóval együtt neveljük-oktatjuk, a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, speciális eljárások alkalmazásának, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú integráló pedagógiai eljárások alkalmazásának kíséretében.
- A tanórán kívüli programok (kirándulás, szabadidős tevékenységek) állandó és egyenrangú résztvevői, ahol egyedi képességeiket megmutathatják, kapcsolatokat építhetnek.

6.1.2 Feladatok:

- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatást az Oktatási Hivatal honlapján

megtalálható, a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók alapján szervezzük meg.

- Tanórai munkájuk esetében és a helyi programtervi követelmények meghatározáskor a tanulók speciális akadályozottságát, sérülését figyelembe vesszük, egyéni és/vagy kiscsoportos foglalkozásokat szervezünk számukra a szakértői bizottság előírása alapján.
- Megfelelő tanulásszervezési formákkal és módokkal biztosítjuk, hogy a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységben érvényesüljön a differenciált, az egyénre szabott fejlesztés, eltérő képességekhez, viselkedéshez való alkalmazkodás

6.1.3 A nevelő-oktató munkaeszköz- és eljárásrendszere:

- egyéni haladási tempó biztosítása;
- kevesebb és differenciált feladat adása;
- hosszabb felkészülési idő biztosítása;
- segédeszközök használatának gyakoroltatása;
- mentesítés egyes tantárgyak, tananyagrészek értékelése és minősítése alól;
- a tanuló képességeinek és tudásszintjének megfelelően ismétlőrendszerző
- foglalkozások megtartása;
- felzárkóztatás;
- beilleszkedésük figyelemmel kísérése;
- az önállóság erősítése, önálló tanulási módszerek megtanítása, gyakoroltatása;
- a pozitív énkép erősítése.

6.2 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanuló

Az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

6.2.1 Beilleszkedési zavarok leggyakoribb formái iskolánkban:

- az együttműködési készség hiánya
- peremhelyzet a csoportban a közösség tagjaival
- feltűnni vágyás, imponálni akarás

- gyenge kudarctűrés
- agresszivitás, kötekedés
- kirekesztő magatartás, intolerancia
- ellenséges, tekintélyellenes viselkedés
- deviáns magatartási minták felvétele és terjesztése

A családi, szociális körülményekből fakadó ok esetén a feltárás és a segítség kezdeményezése az intézmény feladata. A deviáns magatartás, beilleszkedési zavar megszüntetése vagy enyhítése érdekében intézményünk (osztályfőnök, igazgató, tagintézményvezető) együttműködésre törekszik a szülőkkel, egyaránt számba véve az iskolai nevelés (egyéni beszélgetés, személyre szabott segítő módszerek) és a szakintézmények, illetve szakemberek (Pedagógiai Szakszolgálat, pszichológus) közreműködésének lehetőségeit.

A tanulási nehézséggel küzdő tanulókat differenciáltan oktatjuk és értékeljük. Részükre a szakértői véleményben rögzített tanulásszervezési módszereket, tantárgyi könnyítéseket biztosítjuk.

6.2.2 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel kapcsolatos pedagógiai feladatok

- az okok feltárása (a család megismerése, „a tanuló helye a családban” környezettanulmány)
- az osztályban tanító pedagógusok bevonása a nevelési gondok megoldásába
- a szülők bevonása a nevelési problémák megoldásába
- a tanulóval való egyéni bánásmód, beszélgetések, személyre szabott, nevelő szándékú feladatok adása (fejlesztő pedagógus/ pedagógus),
- a szabályok be nem tartása esetén következetes bánásmód, szankciók
- szociális helyzetfelmérés, lehetőség szerinti segítségnyújtás
- tájékoztató előadások a fiatalok káros szenvedélyeiről (orvosi és rendőrségi szakemberek bevonásával)

6.3 A kiemelten tehetséges tanulók

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség

6.3.1 Képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség- és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert. Mindehhez szükséges az egyéniség, személyiség erőteljesebb fejlesztése. A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakoztatását serkenti:

- a megfelelő légkör megteremtése,
- a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje,
- a bizalom,
- a megfelelő szervezeti strukturáltság,

A tehetség kibontakoztatását gátolja:

- a kreativitás lebecsülése,
- a túlzott fegyelem,
- a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás az iskolai oktatás egyik lényegi kérdése. Legfontosabb feladatunk idejében felfedezni a gyermekek speciális képességeit, s készségeiket az adott iskolatípus adta maximális szintig fejleszteni. Ehhez pedagógusaink rendelkezzenek megfelelő pedagógiai- pszichológiai ismeretekkel.

Az esélyegyenlőség csak abban az esetben valósulhat meg, ha a kedvezőtlen helyzetben élő, jó adottságokkal rendelkező gyermekek minél hamarabb hozzájuthatnak adottságaik, képességeik kifejlesztésének a lehetőségeihez. A speciálisan szervezett, céltudatos munkával, speciális gondozással és feltételekkel a kiemelkedő képességek fejleszthetők. A felismert tehetség neveléséhez világosan megfogalmazott célra, mindenre kiterjedő nevelési koncepcióra és következetes, szorgalmas munkára van szükség.

6.3.2 *A tehetséggondozás szervezeti formái*

- A tanítási órán differenciált feladatok biztosítása. Csoportbontásnál fontos a viszonylagos homogenitás, hogy a tehetséges gyermekek a velük versenyképes kortárstanulókkal ismételtlen összemérhessék képességeiket, erejüket. Megvalósulhat a tantervdúsítás, tananyag gazdagítás. Egyes anyagrészekkel elmélyültebben foglalkozhatnak, gazdagíthatják a követelményrendszert, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek.
- Szakkörök, klubok
- Pályázatok
- Versenyekre felkészítés (iskolai, kerületi, budapesti, országos)

6.4 **A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló**

6.4.1 *Hátrányos helyzetű (HH) gyermek, tanuló:*

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkeznek;
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy;
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükségglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

6.4.2 *Halmazottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermek, tanuló:*

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a HH gyermekek meghatározott körülményei közül legalább kettő fennáll.
- a nevelésbe vett gyermek;

A tanulóknak a hátrányos helyzetüket igazoló dokumentumot minden tanév október 1-ig kell leadniuk az intézmény részére, melyről a tagintézményvezető nyilvántartást vezet. A hátrányok enyhítése csak úgy lehet eredményes, ha reális képet kapunk a hátrányos és veszélyeztetett tanulókról.

A lemorzsolódás kockázatában érintett tanulókat mentorálással is segítjük. Legfontosabb az osztályfőnökök által végzett tanév eleji felmérés osztályonként. Csak a pontos szám adatok és problémakörök ismeretében dolgozható ki a tanévi feladatterv.

Feladatok:

- a problémák felismerése, az okok keresése,
- segítségnyújtás a problémák megoldásában,
- a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése,
- Tanulási képességek kialakítása, fejlesztése
- Indulási hátrányok csökkentése
- Felzárkóztatás
- Differenciált fejlesztés

Hátrányos helyzet okai lehetnek: anyagi ok, szociális ok, művelődési hátrányból eredő ok, egészségügyi ok stb. Még nem veszélyezteti a gyermek személyiségfejlődését, de a hátrányok enyhítése a prevenció érdekében fontos.

Veszélyeztetettség okai lehetnek: anyagi okok, halmazott hátrányok, deviáns erkölcsstelen családi környezet, gyermek elhanyagolása, bántalmazása. Már veszélyezteti, akadályozza a gyermek testi – lelki – szellemi – erkölcsi fejlődését. Beavatkozás szükséges az életesélyek, fejlődési lehetőségek javulása érdekében.

6.5 A hátrányos helyzetű tanulók integrált pedagógiai rendszerének céljai

Célunk, az egyéni különbségekre alapozott nevelés kialakítása: az integráció. Mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő optimális fejlesztésbiztosítása, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait. Összegezve: nevelésünk és oktatásunk igazodjék a gyermekhez. A szándékos nevelés a személyiségfejlődés segítségét szolgálja. Célja a személyiséget átfogó komponensrendszerek és azok alapvető komponensei (pl.: a szociális kompetencia, pozitív egyéni értékrend és képességszisztem) fejlesztésének elősegítése.

6.6 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése

Az iskolába járó gyermekek jelentős része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, családlátogatások, szülői értekezletek, fogadónapok, nyílt tanítási napok. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan, csoportbontással oldjuk meg.

6.7 Alkalmazott pedagógiai módszereink, elveink a fejlesztő tevékenységben

- A tananyagot a minimumra csökkentettük, és főként az elsajátítás módjában, tempójában igyekszünk a tanulók egyéniségéhez alkalmazkodni.
- A fejlesztő pedagógusok meghatározott órarend szerint emelik ki a tanulókat az óráról, szabadidős tevékenységekről, és a fejlesztő foglalkozások keretében változatos módszerekkel fejlesztik a tanulók személyiségét és tárgyi tudását.
- A nyelvi-kommunikációs készségek fejlesztését minden tanár feladatának tekinti.
- Új tantárgy belépésekor megismertetjük tanulóinkkal a munkaeszközöket, szakkifejezéseket. A szaknyelv gyakorlása, tanulása beépül a mindennapi munkába.
- Az elméleti anyag súlypontosításával, gyakorlásával juttatjuk el a tanulókat az ismeretek alkalmazásszintű elsajátítására. Ehhez nélkülözhetetlen a vázlatkészítés, és annak megtanulása.
- Az átlagosnál több időt fordítunk a gyakorlásra, ismétlésre.
- Az olvasási nehézségek miatt a gyerekek nagy része auditív módon képes csak az ismeretek befogadására, ezért a szemléltető eszközök használatát a vizuális képességek szempontjából is fontosnak tartjuk.
- Jelentősen növelik munkánk hatékonyságát a játékok, amelyek egy része mozgásos

tevékenység. Beépülnek az órai munkába, csökkentik a fáradtság érzését, fejlesztik a tanulók mozgáskoordinációját, térérzékelését.

6.8 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben. Feladatunk segíteni minden hátrányos helyzetű tanulót képességeinek kibontakoztatásában.

Az iskola tanulói eltérő családi körülmények között élnek. Tanulóink többségének az otthoni körülményeik, családjuk anyagi helyzete nyugodt iskolába járást tesz lehetővé. Ők megfelelő körülmények között tudnak felkészülni a tanítási órákra, tudásuk gyarapításához a szükséges eszközökkel rendelkeznek. Sajnos tanulóink egy részénél a szülők nem tudják biztosítani a megfelelő körülményeket, és viszonylag nagy számban fordul elő csonka család a szülők válása miatt. Ezek a tanulók fokozottan igénylik az iskola segítségét.

Cél: A szociális hátrányokkal küzdő fiatalok felmérése, problémáinak megismerése. A felderített szociális hátrányok enyhítése, a tanulók beilleszkedésének elősegítése

Feladatok:

- a tanulók szociális hátterének megismerése az iskolai szociális munka eszköztárával a tanulók személyi jogainak tiszteletben tartása,
- a szociális hátrányból eredő értékrendbeli zavarok leküzdése, a helyes értékrend kialakítása, a hátrányos helyzetű tanulókkal való egyéni foglalkozás,
- az iskolai tanszerellátás- tanulószobai ellátás biztosítása,
- a tanulók és a szülők információhoz juttatása,
- kapcsolatfelvétel, együttműködés a szakszolgáltató intézményekkel,
- egészségügyi előadások, tájékoztatások,
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

Feladatok a tanulók körében:

- Tájékoztatás az iskola segítségnyújtási lehetőségeiről (osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, iskolai szociális munkás), – egyéni problémák figyelemmel kísérése (beszélgetés, tanácsadás, információ, ügyintézés vagy azonnali segítségnyújtás).
- Segítségnyújtás a tanuláshoz, önképzés (felzárkóztatás, korrepetálások, könyvtár) szakköri foglalkozások, közös szabadidős tevékenységek (iskolai, kirándulások, színház- és

múzeumlátogatás könyvtárhasználat).

Feladatok a szülők körében:

- Közvetlen kapcsolattartás telefonon, személyesen, levélben (osztályfőnökök, ifjúságvédelmi felelős, baptista lelkipásztor)
- Tanácsadás, információ (ügyintézés segítése, az igényelhető anyagi juttatások fajtái a családok számára, ill. az igénylés módja, intézési lehetőségek)
- Szülői együttműködés kialakítása (szülői értekezlet, előadások, szülőknek szervezett programok)

Módszerek és eljárások:

- A pedagógusok, különösen az osztályfőnökök feladata, hogy felismerjék a problémákat, keressék az okokat, nyújtsanak segítséget és jelezzék az iskola gyermekvédelmi felelősének, aki szükség esetén külső segítő szervezetekhez, intézményekhez fordul.
- Az osztályfőnök feladata, hogy az osztályában tanuló diákok családi helyzetét, körülményeit megismerve - a szaktanár kollégák jelzéseit is figyelembe véve - a hátrányos helyzetű, ill. a veszélyeztetett tanulókról kimutatást készítsen; a szülőket információkhoz juttassa.

7 A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGA GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

7.1 Diákönkormányzat

A tanulók közösségi joggyakorlásának érvényesülését biztosítják a diákönkormányzatok működésére vonatkozó szabályok. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő minden kérdésre kiterjed, és akkor járhat el az intézmény egészét érintő kérdésekben, ha megválasztásában a tanulók több mint 50 %-ának képviselete biztosított. A diákönkormányzat munkáját az e feladatra kijelölt pedagógus segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg ötéves időtartamra.

A diákönkormányzat külön Szervezeti és Működési Szabályzat alapján működik.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát és annak módosítását a diákönkormányzat fogadja el és a nevelőtestület hagyja jóvá.

A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

- a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.),
- sportélet,
- túrák, kirándulások szervezése,
- kulturális, szabadidős programok szervezése,
- a tanulók tájékoztatása (faliújság, iskolarádió, iskolai honlap).

7.1.1 A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- a diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről

7.1.2 A diákönkormányzat véleményezési és javaslattételi joga

- az intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

7.1.3 A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanuló helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a pályázati kiírások, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- a házirend elfogadásához és
- az intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott egyéb ügyben

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót - ha jogszabály másképp nem rendelkezik - a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

8 A TANULÓ, A KISKORÚ TANULÓ TÖRVÉNYES KÉPVISELŐJE, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNERI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

A hatékony iskolai nevelés-oktatás megvalósulásának, a tanulói személyiség harmonikus fejlődésének elengedhetetlen feltétele az együttműködés, az intézmény és partnerei közötti szoros kapcsolat és megfelelő kommunikáció. Ennek különböző szinterei az iskola szülővel, tanulóval, társintézményekkel, gazdasági szereplőkkel, illetve egyéb szervezetekkel végzett közös munka.

8.1 A szülővel, törvényes képviselővel való kapcsolattartás formái

Szülői értekezlet, fogadóórák

Gyakorisága: félévente egyszer (október-november és február-március), de szükség szerint bármikor, ha az osztályfőnök indokoltnak látja, vagy a szülők 25 %-a kezdeményezi.

Feladata a szülők és a pedagógus közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása:

- az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekük tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- a szülői kérdések, vélemények, javaslatok összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatójának.

Írásbeli tájékoztató

Feladata: a szülő tájékoztatása a tanuló tanulmányaival és magatartásával, szorgalmával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról. Az intézmény vezetői, a szaktanárok és az osztályfőnökök a tájékoztató füzetek, illetve a kréta vezetésével tesznek eleget tájékoztatási kötelezettségüknek. A szülők így kapnak folyamatos tájékoztatást gyermekük előre haladásáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyét érintő dicsérő és elmarasztaló intézkedésekről. A tanuló félévi és év végi eredményeiről a szülő tájékoztatást kap a félévi értesítő és az év végi bizonyítvány révén. A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, taneszközökről, tanulmányi segédletekről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő-oktató munkához szükség lesz

(a Köznevelési törvény 9.§ (3) bekezdése alapján). Az iskola minden jelentős intézkedését írásban közli a szülőkkel a tájékoztató füzetek, ellenőrzők révén, vagy egyéb szokásos írásos formában (ingyenes tankönyvellátás, kedvezményes, illetve az ingyenes étkezésre való jogosultság felmérése, idegennyelv-választási, napközi/tanulósobai igény felmérése).

A nyílt tanítási napok: a szülők betekintést nyernek az iskola nevelő - oktató munkájának folyamatába, személyesen megismerik a tanítási módszereket

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban, vagy írásban egyénileg, vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról és házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint igazgatóhelyetteseitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

8.2 A tanulókkal való kapcsolattartás formái

Törekszünk arra, hogy a tanulókkal kölcsönös tiszteleten, empátián, tolerancián alapuló kapcsolatot alakítsunk ki. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, tagintézményvezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

A tájékoztatás lehetséges színterei:

- személyes beszélgetés
- iskolagyűlés
- DÖK- megbeszélések
- honlap
- Facebook
- iskolai rendezvények
- kréta

A diákönkormányzat a diákképviselők, valamint az intézményi vezetők közötti kapcsolattartás formái és rendje:

- A diákönkormányzat véleménynyilvánítási fóruma a DÖK- tanácskozás, melynek összehívását maga a DÖK bármely tagja, ill. a nevelőtestület, kezdeményezheti.

- A nevelőtestülettel, a kapcsolatot a DÖK elnöke, illetve a nevelőtestület, e feladattal megbízott tagja /DÖK-tanár/ tartja. A DÖK elnök közvetlenül is fordulhat az iskola igazgatójához, aki az ügyet saját hatáskörben is intézheti /a DÖK-tanár véleményének kikérésével/ ill. a nevelőtestület elé viheti.
- Egy tanévben egy esetben diákközgyűlést kell tartani, melyen a DÖK által előzetesen begyűjtött kérdésekben ad tájékoztatást az iskolavezetés. A közgyűlésen közvetlenül is fordulhat kérdéssel bármely tanuló az iskolavezetéshez, melyet vagy helyben, vagy 30 napon belül az iskolavezetés megválaszol.
- Az iskolavezetés a DÖK üléseihez termet /az iskolaépületen belül/ - alkalmi használatra, illetve eszközöket /nyomtató, számítógépes elérés, stb/ alkalmi szinten biztosít. Amennyiben a DÖK tevékenysége külső szakértő segítségét igényli, az iskolavezetés /szükség esetén fenntartói egyeztetéssel/ biztosítja annak részvételét. Az iskolavezetés a DÖK ülésen képviseltetheti magát. A nevelőtestületet, a DÖK tanár képviseli.
- A DÖK rendezvények pénzügyi fedezetéről a tanév előkészítése során az iskolavezetés gondoskodik – írásbeli javaslat alapján, melyet a DÖK elnök ír alá, és a DÖK tanár ellen jegyzi.

A DÖK az iskolai értékrend /pl. Házirend, szakmai program, SzMSz/ alakításának, betartásának, követésének fontos színtere. A DÖK kiemelt rendezvényei, bár szabadidő centrikusak, alapvetően a közösségi értékek megjelenítésének illetve az értékkövető magatartás megjelenítésének konkrét helye.

8.3 A pedagógusok közötti együttműködés formái

A tanév során a nevelőtestület a következő *állandó értekezleteket* tartja: alakuló, majd tanévnyitó (augusztus), félévzáró értekezlet (január), tanévzáró értekezlet (június), félévi és év végi osztályozó (január, a végzős tanulókra vonatkozóan: április, illetve június), őszi és tavaszi nevelési értekezlet.

Ha a nevelőtestület legalább 30 %-a, valamint az igazgató szükségesnek tartja, rendkívüli nevelőtestületi értekezlet hívható össze.

Tantestületi ülések, melyet egyes nevelési, oktatási kérdés megvitatására, szervezési feladat egyéni lebontására, illetve szükség szerinti aktuális téma megbeszélésére a munkaközösség-vezető hív össze.

8.4 Az iskola partnereivel való kapcsolattartás formái

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola vezetésének kiemelt munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- a partner oktatási intézmények vezetőségével,

- a helyi nevelési tanácsadóval,
- pedagógiai szakszolgálatokkal,
- pedagógiai szakmai szolgálatokkal,
- helyi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,
- iskola egészségügyi szolgálattal,

A munkakapcsolat irányításáért az igazgató, a megszervezéséért az igazgató vagy helyettesei felelősek. Formái:

- személyes találkozó. megkeresés
- levél
- elektronikus kapcsolattartás

9 A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA SZABÁLYAI

A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályait a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64- 71.§ tartalmazza.

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64-75.§-ában foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása. A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozó vizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga) követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A vizsgaszabályzat célja

Tájékoztatás a tanulók és szüleik részére az intézményben szervezett tanulmányok alatti vizsgákat illetően.

A tanulmányok alatt vizsgák intézményünkben a következők lehetnek

- osztályozó vizsga,
- javítóvizsga,
- különbözeti vizsga,
- pótló vizsga.

A vizsgaszabályzat hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,

- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít, Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira
- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója osztályozó vagy különbözeti vizsga letételét írja elő
- aki valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné, kérelme alapján pótló vizsgát tehet.

9.1 Osztályozó vizsga

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § (2) bekezdése alapján osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- fel volt mentve a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, de az értékelés alól nem,
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát valamint szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszban az elméleti tanítási órák húsz százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a tanuló előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból,
- más intézményből történő átvételnél, illetve osztály-, tagozatváltásnál az igazgató előírja,
- a tanuló független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

9.2 Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, továbbá ha az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik. A javítóvizsga időpontja mindig augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban jelölhető ki. (A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § (7-8))

9.3 Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az intézményben tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Azok számára

szervezhető, akik másik iskolából kerülnek intézményünkbe, s egyes tantárgyakat nem tanultak, vagy a tantárgyak tematikai egységeinek tanulásában negatív különbség mutatkozik. A különözeti vizsga szükségességéről az igazgató dönt a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérelmére. Különözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

9.4 Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet az a tanuló, az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

9.5 Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A tanuló - kiskorú tanuló szülője aláírásával - a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik napig jelentheti be, ha osztályzatának megállapítására független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülő aláírásával - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse.

A független vizsgabizottság előtti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64-73. §- ai szabályozzák.

A tanuló teljesítményét, előmenetelét a pedagógus a tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

A tanuló félévi és év végi osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy a tanulmányok alatti vizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

A tanulmányok alatti vizsga **vizsgabizottságának elnöke** felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében:

- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el. A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.

9.6 Vizsgaforma, vizsgarészek

A javító, osztályozó, különbözeti és pótló vizsgák az alábbi formai, tartalmi követelményeknek kell, hogy megfeleljenek (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 65-71.§).

Tantárgy	Írásbeli	Időtartam	Szóbeli	Időtartam
Magyar nyelv és irodalom		60 perc		10 perc
Történelem		60 perc		10 perc
Angol nyelv		60 perc		10 perc
Matematika		60 perc		10 perc
Fizika		60 perc		10 perc
Kémia		60 perc		10 perc
Biológia		60 perc		10 perc
Földünk és környezetünk		60 perc		10 perc
Ének-zene		60 perc		10 perc
Vizuáliskultúra		45 perc gyakorlati		10 perc
Testnevelés		45 perc gyakorlati		
Informatika		45 perc gyakorlati		10 perc
Technika		45 perc gyakorlati		10 perc

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján:

- a rendelkezésre álló időt legalább 30 perccel meg kell növelni,
- lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközöket használhassa,
- írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,
- szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tehet.

9.7 A vizsgázás módja

- A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák minden alkalommal írásbeli és szóbeli részből állnak. Testnevelés, technika, rajz, digitális kultúra tantárgyak esetében az írásbeli helyett gyakorlati vizsgát tesznek a tanulók.
- Az írásbeli vizsga időtartama 60 perc.
- A vizsgák között 15 perces szünetet kell biztosítani.
- A szóbeli vizsga tételhúzás alapján történik. A szaktanár legalább 10 tételt készít.

9.8 Általános szabályok

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet alapján szervezzük meg.

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot jelölünk ki. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül jelöljük ki a vizsgaidőszakot azzal, hogy osztályozó vizsgát a tanítási év során bármikor szervezhetünk.

A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal írásbeli értesítést kap. A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap.

A tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni.

A szóbeli, írásbeli és gyakorlati vizsgát az iskola szakos tanáraiból, szakoktatóiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította, gyakorlati vizsgánál pedig szakmai képesítéssel rendelkező tanár, szakoktató.

Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli, akár a gyakorlati vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült.

Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére. A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg. A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a

tagok (tanárok, jegyző) aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.

A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel. A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni. A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei valamint a gyakorlati vizsga részének jegyzetei, amennyiben van, feladatai pl. nyomtatványok, tesztek, jegyzetek. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.

9.9 Az írásbeli vizsga szabályai:

- A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tétteleket.
- A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató tanár alakítja ki.
- Az írásbeli vizsgán csak az iskola bélyegzőjével ellátott lapokon, feladatlapokon, tétellapokon lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tollal kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számítógép használatát.
- Az íróeszközökről a vizsgázók, a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik feladatlapon feltünteteti nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon készíthet.
- A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez útbaigazítás, segítség nem adható.
- A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként hatvan perc.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani.
- A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

9.10 A szóbeli vizsga szabályai

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották.

A vizsgateremben egy időben legfeljebb három vizsgázó tartózkodhat.

- A vizsgázónak a szóbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként tizenöt percnél több nem lehet.
- A felkészülésre vizsgatárgyanként legalább harminc perc időt kell biztosítani a vizsgázó számára.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközöket.
- A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtésében elakadt.
- A vizsgázót nem szabad félrevezetni, gondolkodásában, a tétel kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha a rendelkezésre álló idő letelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tételből teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele.
- Ha a vizsgázó a feleletét befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább harminc perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgatermet elhagyhatja.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó számára legfeljebb három szóbeli vizsgát lehet tartani.

9.11 A gyakorlati vizsga szabályai

Gyakorlati vizsgarészt tartalmaznak iskolánkban a következő vizsgatantárgyak:

- testnevelés,
- digitális kultúra,
- technika,
- vizuális kultúra

A gyakorlati vizsgafeladatokat a vizsgabizottság elnöke javaslatára az igazgató hagyja jóvá. A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a feltételek meglétéről. A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén kezdhető meg, illetőleg folytatható. A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról. A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele.

9.12 A tanulmányok alatti vizsgák értékelésének rendje

Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjék, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni. Az írásbeli és szóbeli vizsga 50-50 %-ban számít bele a végleges érdemjegy kialakításába.

9.13 Az osztályzatok megállapítása

Azoknál a vizsgáknál, amelyeknél szóbeli és írásbeli vizsgarész is van, a szóbeli vizsgára bocsátás feltétele az írásbelin minimum 20 % teljesítése.

9.14 Értékelés

A két vizsgarész együttesen:

0-24 %	elégtelen (1)
25-39 %	elégséges (2)
40-59 %	közepes (3)
60-79 %	jó (4)
80-100 %	jeles (5)

10 AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

10.1 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának céljai

A tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,

- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

10.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alap-ismeretekkel.

10.3 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- tanórákon (osztályfőnöki, ill. egészségnevelési): felkészült – felkészített tanári segítséggel – külön programterv alapján
- lehetőség szerint tanórákon (osztályfőnöki, ill. egészségnevelési v. természetismereti tanórán kívül felkészült szakemberek (egészségügyi intézmény – diplomás ápoló v. mentőtiszt) általi bemutató, ill. betanítás.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. Feladata: a számítható veszélyhelyzetek leküzdése, megoldása – amennyiben képzett szakember, ill. pedagógus nincs a helyszínen – ill. az ilyen veszélyhelyzetek megoldásában való segítség, közreműködés. Mindezek mellett a szolidaritás erősítése, az együttműködési szándékok bensővé tétele.

11 A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

11.1 A felvétel helyi szabályai az általános iskolába

Az általános iskolába történő felvétel és az átvétel eljárási szabályait a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 21- 23.§ tartalmazza.

A tankötelezettség megállapítása [20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 21. §], **Tanköteles gyermek:**

- A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik,
- azok a gyermekek, akik a szakértői bizottság javaslata alapján további egy nevelési évig az óvodában részesülnek ellátásban,
- Az a gyermek, aki fejlesztő nevelésben vesz részt állapotánál fogva szakértői bizottság javaslata alapján.

A tankötelezettség teljesíthető:

- iskolába járással vagy
- ha az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából nem hátrányos, a szülő kérelmére egyéni munkarendben teljesíthető

Az általános iskolai felvételi eljárást a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 22.§ (5) bek., az átvétel szabályait a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 23. § (6-7) bekezdése határozza meg.

Az iskolába történő felvételtől és átvételtől a tankötelezettség és a tanulói jogviszony keletkezésének szabályozása szerint kell eljárni. (Köznevelési törvény 45. §, 50-51.§)

A tanulói jogviszony létesítéséről, a felvételtől, vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. Az iskolába felvett tanulók osztályba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség, annak hiányában a nevelőtestület véleményének kikérésével – az igazgató dönt.

Felvétel szempontjai:

- maximális osztálylétszám figyelembe vétele
- megfelelő tanulmányi eredmény - kompatibilis iskolai képzés, ill. tevékenység
- azonosulás az iskola erkölcsi és szellemi értékeivel
- igazolatlan órák mennyisége
- magatartási, viselkedési státus
- neveltségi, ill. képességzavarok esetén – iskolai ellátási kompatibilitás

Szülő feladata:

- a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 22. § (2) bekezdése szerint az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő április 1-je és április 30-a között, a kormányhivatal által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban köteles beírni a lakóhelye szerint illetékes (életvitelszerű ott

tartózkodás igazolásával) vagy a választott iskola első évfolyamára.

- Nkt. 72. § (2) bekezdés: a szülőt megilleti a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztásának joga.
- A tankötelezettség teljesítésének elmulasztása: szabálysértésnek minősül **Belépés felsőbb évfolyamokon:**
- A településre költöző, vagy más településről ide felvételt kérő tanulók beiskoláztatásáról az intézményvezető dönt.
- Amennyiben az iskola helyi tantervében olyan tanórai tevékenység, illetve idegen nyelv szerepel, amellyel a tanuló eddig nem foglalkozott, akkor megfelelő türelmi idő eltelte után a tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie. A különbözeti vizsgára a szaktanár készíti fel a tanulót.

Kilépés, a tanulói jogviszony megszűnése:

- Megszűnik a tanulói jogviszonya annak a tanulónak (szülői kéréssel), aki más településre költözik, illetve más település iskolájába nyer felvételt. A jogviszony a szülő kérésére és a fogadó írásbeli visszajelzése után szüntethető meg. A tanuló nyilvántartásból való törlést az iskolatitkár, a törzslapról és a naplóból való kivezetést az osztályfőnök végzi. A tanulói dokumentumokat (bizonyítvány, dolgozatok, egészségügyi törzslap) az iskolatitkár postai úton továbbítja a fogadó iskolának.
- Megszűnik a jogviszony 8. osztály végén, illetve abban az esetben is 4., 6. év végén, ha nyolcosztályos, illetve hatosztályos gimnáziumba nyert felvételt a tanuló.
- A tanköteleskor felső határának elérése után a szülő kérheti a jogviszony megszüntetését. A jogviszony ekkor is a tanév végén szűnik meg.

11.2 A gimnázium felvételi eljárási szabályai

Iskolánk az alapító okiratban rögzítettek szerint többcélú köznevelési intézmény. A többcélú intézmény keretében működő gimnázium nem tart felvételi vizsgát azoknak a tanulóknak, akik a többcélú intézmény keretében működő általános iskolával állnak tanulói jogviszonyban, így biztosítva, hogy az általános iskolába járó tanulók tovább haladhassanak a kilencedik évfolyamon. A meghatározott követelményeket teljesítő tanulók tovább haladhatnak az általános iskola nyolcadik évfolyamáról a kilencedik évfolyamra.

Intézményünkben a gimnáziumi tagozaton minden évben a fenntartó engedélyével egy-egy osztály indítható a kilencedik évfolyamon. Osztályonként átlagosan 30-30 tanulónak tudunk helyet biztosítani.

A gimnáziumi évfolyamokon 2 idegen nyelv oktatása folyik, amely az angol és a német. A haladó nyelvi csoportnak heti 4, míg a kezdő nyelvi csoportnak heti 3 nyelvórája van.

A felvételi eredmény megállapításának módja: a központi írásbeli vizsgán elért eredmény és a hozott pontszám alapján: a 7. osztály év végi és 8. osztály félévi jegyei az alábbi tantárgyakból: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv és biológia.

A felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben részesülnek a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, valamint a nálunk végzett tanulók, illetve a baptista felekezetű családból vagy a Magyarországi Baptista Egyház belső egyházi jogi személyei által fenntartott intézményből érkező tanulók.

11.3 Egyéni munkarend biztosítása

A Kormány az egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 196/2019. (VIII. 1.) Korm. rendeletben az Oktatási Hivatalt jelölte ki a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt. 45. § (5) bekezdése szerint eljáró szervnek. Az intézkedés célja, hogy a korábbi, rendkívül eltérő intézményi gyakorlatok helyett országosan egységes eljárásrend szerint, indokolt esetben kerüljön megállapításra az egyéni munkarend.

Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. Az egyéni munkarenddel rendelkezőt - az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével - az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni.

Azonban valamennyi tantárgyból osztályozó vizsgát köteles tenni, az egyéni munkarend ugyanis nem mentesíti a tanulót egyetlen tantárgy tanulmányi követelményeinek teljesítése alól sem.

Ezen időszak alatt:

- a tanuló mentesül a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól; felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel;
- a sajátos nevelési igényére (SNI) tekintettel egyéni munkarendű tanuló, vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM), erre tekintettel egyéni munkarendű tanuló iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola köteles gondoskodni;

- a tartós betegségre tekintettel egyéni munkarendben tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról az iskola köteles gondoskodni;
- a tanuló az iskola igazgatójának előzetes engedélyével részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon;
- a tanuló kérelemre, az iskola igazgatójának engedélyével felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásokra;
- az iskolában az egyéni munkarendben tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához az iskolában osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból az iskola pedagógiai programjában foglaltak szerint;
- a külföldi tartózkodásra tekintettel egyéni munkarendben tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

Ha az egyéni munkarend tartama alatt a tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

Az egyéni munkarend engedélyezése iránti kérelmet az Oktatási Hivatal közigazgatási hatósági eljárás keretében bírálja el. A kérelmet a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló nyújthatja be mindig az adott tanévet megelőző június 15-ig az OH-nak.

11.4 Technikum, érettségire történő felkészítésfelvételének szabályai

A szakképzési törvény (2019. évi LXXX. törvény 20 §.) alapján:

(2) A technikum kizárólag érettségi vizsgára történő felkészítést is folytathat. Az ilyen felkészítésnek két évfolyama van, és az a nappali rendszerben nem szervezhető meg.

Jelentkezés feltételei:

Érettségi vizsgára felkészítő (12–13.) évfolyamba az a tanuló vehető fel, aki rendelkezik 3 éves szakmunkás bizonyítvánnyal.

11.5 Átvétel szabályai

Az átvételre vonatkozó szabályzókat a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet rögzíti.

Ha az általános iskola teljesítette felvételi kötelezettségét, akkor tud felvenni illetve átvenni más területről vagy iskolából érkezett tanulókat az adott osztály létszámától függően.

Az átvételről az iskola igazgatója dönt. Tanuló átvételére a tanév közben abban az esetben van lehetőség, ha az előírt létszámok lehetőséget biztosítanak erre. Az átvételhez a tanuló megszerzett osztályzatait igazoló hivatalos dokumentumot (bizonyítvány, félévi értesítő, tanulmányi könyv, ellenőrző) be kell mutatni.

A tanulók évközi, illetve más iskolából való átvételének esetén a következőket kell mérlegelni:

- az iskolaváltoztatási kérelem indokai
- a tanuló tanulmányi előmenetele
- a tanult tantárgyak illeszkedése a helyi tantervhez.

A tanuló a tanév során tanulmányait más intézményben is folytathatja: saját illetve a szülői kérelem /nyilatkozat, ill. jogerős fegyelmi határozat esetében. Tanköteles tanuló esetében a fogadó iskola részéről befogadó nyilatkozat szükséges.

Átvétel során a tanuló bizonyítványa bemutatása után az intézményvezető felvételi határozata után különbözeti vizsga nélkül a következő magasabb évfolyamon folytathatja tanulmányait. Külföldi tanuló vagy eltérő jellegű iskolából érkező diák átvétele az intézményvezető egyedi elbírálása alá esik.

12 LÁZÁR ERVIN PROGRAM

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége. A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin Program (továbbiakban: Program) szociális helyzetűtől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét. Intézményünk örömmel vesz részt e kulturális projektben.

13 A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A gazdasági és társadalmi változások következtében tömegméretekben jelentkező, és a családok életében felhalmozódó problémák kihatnak a gyermek- és ifjúságvédelemre, gondozásra is. Egyre több a veszélyeztető tényező: az urbanizáció, a családok széthullása, a túlzott anyagi szegénység, a munkanélküliség, vagy csak a szegénység. A fiatalok fejlődését veszélyeztető sérülések (biológiai-fiziológiai, szociális, pszichés) gyakran össze is függenek egymással.

Az iskolai gyermek-és ifjúságvédelem feladata, hogy enyhítse, ha lehet, kiküszöbölje a családi nevelésből, a környezetből fakadó intenzív ártalmakat, illetve a társadalmi viszonyok negatív hatásaitól úgy védjük a fiatalt, hogy felkészülhessenek az ártalmak kivédésére is. Az ellátásban alapszinten minden pedagógus együttműködik, kiemelt feladata az osztályfőnöknek és a védőnőnek van.

13.1 Az iskolai ifjúságvédelmi tevékenység fő feladatai

A sajátos nevelési igényű, a veszélyeztetett, a hátrányos (illetve halmozottan hátrányos) helyzetű, az iskolának, illetve a szülőnek nevelési nehézséget okozó, beilleszkedési, tanulási, illetve magatartási zavarokkal küzdő, valamint az állami gondozott tanulók felderítése, nyilvántartása.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval,
- családsegítő- és gyermekjóléti szolgálattal,
- polgármesteri hivatallal,
- iskolaorvossal, védőnővel,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel.

13.2 Az osztályfőnökök feladatai a gyermekvédelmi munkában

- a tanulókkal kapcsolatos megelőző, óvó és védő tevékenység
- a vészhelyzetek feltárása, csökkentése annak érdekében, hogy a fiatal fejlődését ne akadályozzák
- a rászoruló tanulók étkezési, ösztöndíj és egyéb támogatások megszerzésében segítése,

javaslatot tesz az iskolai segélyezésre

- együttműködik a nevelőtestület tagjaival, az osztályfőnökkel a fiatal veszélyeztetettségének megelőzésében, megszüntetésében
- kapcsolatot tart a pszichológussal, előadásokat szervez az osztályfőnöki órákra drog, alkohol, dohányzás stb. témakörökben
- az egészségvédelmi program kidolgozását és folyamatos karbantartását elősegíti, végrehajtását ellenőrzi
- gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a Gyermekjóléti Szolgálatot

13.3 A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

- kapcsolatfelvétel a családdal, indokolt esetben
- felvilágosító munka szülői értekezleteken, fogadóórákon
- ismeretterjesztés (veszélytényezők, bűnözés, kábítószer stb.) – osztályfőnöki óra,
- meghívott külső előadók (védőnő, drog prevenciós szolgálatok, rendőrség szakemberei).
- pszichológiai segítség,
- nevelési tanácsadó, családsegítő igénybevétele.

14 FELNŐTTOKTATÁS

Iskolánk felnőttoktatás keretén belül érettségire készít fel esti munkarendben. A felnőttoktatás igazodik a tanuló munkahelyi, családi vagy más irányú elfoglaltságához.

Felvételi eljárás nincs. A felvétel az előzőleg benyújtott jelentkezési lap, illetve a beiratkozás napján bemutatott személyi okmányok és a legmagasabb iskolai végzettséget igazoló dokumentumok alapján történik.

Az igazgató a tanuló felvételi kérelme, valamint előzetes tanulmányai alapján dönt a tanuló évfolyamba sorolásáról. Ebben az esetben a felvett tanuló adatai mellett a beírási naplóban, a törzslapban és a bizonyítványban rögzíteni és záradékolni kell az alsóbb évfolyamok elvégzését. Az esti munkarend szerinti oktatás heti 2-3 napos iskolába járással történik. A tanulók a Köznevelési törvényben meghatározottak szerint kötelesek a tanítási órákon részt venni,

teljesítményüket félévkor és évvégén osztályozóvizsgán értékeljük.

A négyéves képzésre jelentkezhet, aki nem tanköteles, és sikeresen elvégezte az általános iskola 8. évfolyamát.

Két éves képzésre (előzetes eredmények beszámításával) jelentkezhet, aki nem tanköteles, gimnáziumban vagy szakgimnáziumban a 9-10. évfolyamot sikeresen elvégezte. A különbözeti vizsgák szükségességéről az igazgató dönt.

14.1 Technikum, érettségire történő felkészítés

A szakképzési törvény (2019. évi LXXX. törvény 20 §.) alapján:

(2) A technikum kizárólag érettségi vizsgára történő felkészítést is folytathat. Az ilyen felkészítésnek két évfolyama van, és az a nappali rendszerben nem szervezhető meg.

Jelentkezés feltételei:

Érettségi vizsgára felkészítő (12–13.) évfolyamba az a tanuló vehető fel, aki rendelkezik 3 éves szakmunkás bizonyítvánnyal.

15 MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

A tanulók az iskola magasabb évfolyamába akkor léphetnek, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítették. A nevelőtestület döntési jogkörébe tartozik: a tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapítása. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület tájékoztatást kér az érdekelt pedagógustól ennek okáról, és kéri, hogy indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosíthatja.

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelési elvei és tartalma, a jutalmazás és fegyelmezés eszközei

A tanulmányi, magatartási és szorgalmi követelményeket kiemelkedően teljesítő, az iskolahírnevét kimagasló tanulmányi, sport, kulturális, tevékenységgel öregbítő tanulókat jutalomban részesítjük.

Eredményes osztályozóvizsga után a tanulmányok folytathatók a magasabb évfolyamon. Eredménytelenség esetén a tantárgyankénti bukások számától függően vagy javítóvizsgára, vagy évismétlésre kötelezhető a tanuló.

Elégtelen tanév végi bizonyítvány esetén a tanulók az elégtelen tantárgyakból javítóvizsgát tehetnek. Sikeres javítóvizsga esetén a tanulmányok a magasabb évfolyamon folytathatók, elégtelenség esetén a tanévet meg kell ismételni. Három vagy annál több tantárgy elégtelen osztályzata esetén a tanulóknak tanévet kell ismételni.

16 AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

A tanulói munka értékelése a pedagógus egyéni feladata, de az egységes követelményrendszer kialakítása és alkalmazása alapvetően meghatározza az iskolaközösség működését. A tanulói munka értékelésének alapját a tantervek, a tantárgyak szakmai és vizsgakövetelményei határozzák meg. A tanulókkal előzetesen ismertetni kell a számonkérés követelményeit és formáit, amelyek alapján a teljesítményüket értékeljük. A tanulók teljesítményét a pedagógusok nemcsak osztályzatban fejezik ki, hanem kiegészíthetik szóbeli és szöveges értékeléssel is. Az ellenőrzés során az alkalmazott tudást, a logikus gondolkodást kiemelten kell értékelni. A tanulóknak ki kell alakítani az önellenőrzés, önértékelés képességét. Csoportos tevékenységek esetén egymás munkájának folyamatos értékelésére is törekedni kell.

16.1 A tantárgyi osztályozás általános szempontjai

Az osztályzat korrekt és tárgyilagos legyen, az egyenlő bánásmód elvére épüljön. Az osztályzat tükrözze a tanuló tényleges tudását. A tantárgyi osztályzat nem büntetőeszköz, a magatartás érdemjegybe tartozó hibákért (órai fegyelmezetlenség, beszélgetés, stb.) nem lehet tantárgyi érdemjegyet adni, az értékelést nem befolyásolhatja.

Az igazságtalannak érzett vagy nem megfelelően indokolt érdemjegy esetén a tanuló (az udvariassági szabályok megtartása mellett) a szaktanárhoz, az osztályfőnökhöz, az iskolai diákönkormányzathoz és az iskola igazgatójához fordulhat orvoslattért.

Egy félévben egy-egy tanulónak minimum havonta egy osztályzatának kell lennie tantárgyanként.

Az év végi érdemjegy meghatározásakor az egész éves munkát kell figyelembe venni.

16.2 Értékelési alapnormák

Jeles (5) érdemjegyet kap a tanuló, ha:

a vele szemben támasztott szakmai, tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz, tudását

önállóan, segítség nélkül tudja írásban vagy szóban előadni, ismereteit különböző feladatok során hibátlanul tudja alkalmazni, összefüggéseket jó érzékkel felismer, gyakorlati feladatait precíz minőségben, az előírt elkészítési időn belül oldja meg.

Jó (4) érdemjegyet kap a tanuló, ha:

a vele szemben támasztott szakmai, tantervi követelményeknek megbízhatóan eleget tesz, tudását némi segítséggel tudja írásban vagy szóban előadni, ismereteit különböző feladatok során jelentéktelen hibával tudja alkalmazni, összefüggéseket felismer, gyakorlati feladatait elfogadható minőségben, az előírt elkészítési időn belül elkészíti.

Közepes (3) érdemjegyet kap a tanuló, ha:

a vele szemben támasztott szakmai, tantervi követelményeknek pontatlanul eleget tesz, tudását önállóan csak többszöri segítséggel tudja írásban vagy szóban előadni, ismereteit különböző feladatok során néhány hibával tudja alkalmazni, összefüggéseket rávezetéssel felismer, gyakorlati feladatait javítható minőségben, az előírt elkészítési időn belül vagy az elkészítési időt túllépve oldja meg.

Elégséges (2) érdemjegyet kap a tanuló, ha:

a vele szemben támasztott szakmai, tantervi követelményeknek jelentős hiányossággal tesz eleget, tudását csak folyamatos segítséggel tudja írásban vagy szóban előadni, ismereteit különböző feladatok során csak súlyos hibákkal tudja alkalmazni, összefüggéseket önállóan nem ismer fel, gyakorlati feladatait javítható (de nem selejt) minőségben, az elkészítési időt túllépve oldja meg.

Elégtelen (1) érdemjegyet kap a tanuló, ha:

a vele szemben támasztott szakmai, tantervi követelményeknek nem tesz eleget, tudását pedagógusi segítséggel sem tudja írásban vagy szóban előadni, ismereteit különböző feladatok során nem tudja alkalmazni, összefüggéseket segítséggel sem ismer fel, gyakorlati feladatait javíthatatlan (selejt) minőségben készíti el, vagy az elkészítési időt jelentős mértékben túllépi.

16.3 Az írásbeli beszámoltatások formái, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Röpdolgozat

10-15 perces, kisebb tananyagrészt magába foglaló rajzos-írásos önálló munka, az előző órán tanult

anyag számonkérése. Minden órán iratható, előzetes bejelentés nélkül.

Dolgozat

45 perces, átfogó anyagrészt záró rajzos-írásos önálló munka, előző órán való bejelentéssel.

Témazáró dolgozat

45 perces (szakrajzból 90 perces is lehet), több kisebb vagy nagyobb anyagrészt foglal magában. Előzetes ismétléssel, összefoglalással, rendszerezéssel, előzetesen (2 tanítási órával előbb) bejelentve.

A dolgozatok és témazáró dolgozatok formáját, tartalmát és értékelési módját a munkaközösségek tantárgycsoportokon belül is egyeztetik. A pedagógusok a dolgozatok megírása előtt az értékelés szempontjait és módszereit a tanulókkal ismertetik.

A témazáró dolgozatok értékelése a szakelméleti tantárgyaknál pontozással történik, ami hasonlít az adott szakképesítés írásbeli vizsgakövetelményeiben kialakított értékrendhez. A témazáró dolgozatok helye a tanmenetek tananyagbeosztásában szerepel. Minden írásbeli osztályzat bekerül a naplóba és a tanuló ellenőrző könyvébe.

A témazáró dolgozat jelentőségét hangsúlyozzuk, a félévi és év végi zárásnál súlyozottan vesszük figyelembe. A tanuló egy napon kettőnél több előzetesen bejelentett dolgozatot nem írhat.

Ha a tanuló tartósan igazoltan hiányzik az iskolából, első munkanapján felmentést kap a beszámoltatás alól, és a hiányzás időtartamát figyelembe véve egyezteti a tananyagpótlás és a beszámoltatás időpontját a szaktanárokkal.

16.3.1 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A tananyag feldolgozásában, az ismeretek gyarapításában, a készségek kialakításában és gyakorlásában jelentős szerepe van a pedagógus által irányított otthoni tanulói munkának. Eredményességét az egységes elvek, a feladatok belső arányának kézbentartása, az osztályban tanító pedagógusok közötti folyamatos koordináció alapvetően meghatározza.

Az otthoni feladatok a tanórai anyag felhasználásával a gyakorlást, az önálló gondolkodást, az ismeretek gyarapítását szolgálják. A feladatokat úgy kell meghatározni, hogy az egyértelmű, iránymutató, valamennyi diák számára elvégezhető és határideje betartható legyen. Az otthoni feladatok elkészítése - egyik óráról a másikra - nem igényelhet 1 óránál többet.

Az otthoni feladatok kiadásával egyidejűleg tájékoztatjuk a tanulókat az ellenőrzés, értékelés

módjairól.

Egyénre szabott feladatokkal ösztönözzük tehetséges, érdeklődő tanulóinkat a további fejlődésre.

16.3.2 Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai:

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

17 AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

Az iskola célja, hogy a tanulók képességeiknek, adottságaiknak megfelelően fejlődjenek, személyiségük sokoldalúan formálódjon.

Az ismeretanyag átadásának színhelye alapvetően a tanítási óra. Azonban a készségek kialakításának és a gyakorlat megszerzésének a lehetősége nem korlátozódhat csak a tanórára. A fent említett jártasságok nagy részét csak rendszeres, kitartó munkával lehet elérni, mely elképzelhetetlen az otthoni gyakorlás nélkül. Ezért szükségesnek tartjuk, hogy tanulóink számára rendszeresen önálló otthoni felkészülésre alkalmas írásbeli és szóbeli feladatokat határozzunk meg.

A házi feladat lehet:

- szóbeli vagy
- írásbeli munka, vagy
- egyszerre mindkettő.

A szaktanár adhat fel úgynevezett szorgalmi, alkotó és kreatív házi feladatot is.

17.1 A házi feladatok célja

- Az iskolában megértett tananyag átisméltése, rögzítése, a tananyagban szerzett jártasság képességgé válása.
- Az önálló tanulásra, ismeretszerzésre nevelés.
- Önálló szövegértésre és szövegalkotásra való képességek fejlesztése.
- Feladattudatra nevelés.

- Motorikus képességek, algoritmusok beépülésének fejlesztése.
- A logikus gondolkodás kialakulásának és fejlesztésének segítése.
- A gyűjtőmunka megszerettetése.
- Teljesítmény, eredményesség javítása.

A házi feladat lehet:

- feladatgyűjteményből, feladatlapokból adott, füzetbe leírt feladat,
- tankönyvi kérdésekre adandó válasz,
- vázlatkészítés,
- leíró vagy elemző munka,
- olvasmány-feldolgozás
- szövegalkotó feladat,
- memoriter,
- házi dolgozat,
- gyűjtő-, vagy kutatómunka,
- rajz,
- projektmunka.

17.2 A házi feladattal szemben támasztott követelmények

- Kapcsolódjon a tananyaghoz.
- Önállóan is elvégezhető legyen.
- Igazodjon a tanulók életkorához, képességeinek szintjéhez (differenciálás).
- A szóbeli és írásbeli feladat megfelelő arányú legyen.
- A házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 5-7 órája van, és esetleg minden órán tűznek ki a számára kötelezően megoldandó feladatot.
- Könnyen ellenőrizhető legyen.

17.3 A házi feladatok ellenőrzése, értékelése

- A házi feladatot mindig részben, vagy teljesen ellenőrizni kell.
- A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük.
- A hanyagságból elmulasztott házi feladat a tantárgyi érdemjegy megítélésében is

szerepet kap, akár szaktanári figyelmeztetést, intőt is vonhat maga után.

- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.

17.4 A házi feladat kiadásának korlátai

- A napközi otthonban a tanulási idő 1 órájában elvégezhető, megtanulható legyen egy átlagos képességű tanuló számára.
- A tanulók (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetők, számukra szorgalmi feladat javasolható.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikra szokásos. Kivételt képez a nyári szünet idejére feladott kötelező irodalom elolvasása.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári, vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése, forráselemzés) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.

HELYI TANTERV

18 A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE

A helyi tantervek a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet alapján az oktatásért felelős miniszter által kiadott, az Oktatási Hivatal honlapján közzétett kerettantervek felhasználásával, a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény, a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet figyelembe vételével készültek.

Kerettantervek:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_1_4_evf/

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8/

Nemzeti alaptanterv alkalmazási időszaka:

	2020/2021 tanév	2021/2022 tanév	2022/2023 tanév	2023/2024 tanév
1.évfolyam	<i>Nat 2020</i>	<i>Nat 2020</i>	<i>Nat 2020</i>	<i>Nat 2020</i>
2.évfolyam	Nat 2012	<i>Nat 2020</i>	<i>Nat 2020</i>	<i>Nat 2020</i>
3.évfolyam	Nat 2012	Nat 2012	<i>Nat 2020</i>	<i>Nat 2020</i>
4.évfolyam	Nat 2012	Nat 2012	Nat 2012	<i>Nat 2020</i>
5.évfolyam	<i>Nat 2020</i>	<i>Nat 2020</i>	<i>Nat 2020</i>	<i>Nat 2020</i>
6.évfolyam	Nat 2012	<i>Nat 2020</i>	<i>Nat 2020</i>	<i>Nat 2020</i>
7. évfolyam	Nat 2012	Nat 2012	<i>Nat 2020</i>	<i>Nat 2020</i>
8.évfolyam	Nat 2012	Nat 2012	Nat 2012	<i>Nat 2020</i>

**19 A VÁLASZTOTT KERETTANTERV ÁLTAL
MEGHATÁROZOTT ÓRASZÁM FELETTI KÖTELEZŐ
TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK. TOVÁBBÁ A KÖTELEZŐ ÉS A
NEM KÖTELEZŐ FOGLALKOZÁSOK MEGTANÍTANDÓ ÉS
ELSAJÁTÍTANDÓ TANANYAGA**

19.1 Az intézmény óraterve

19.1.1 Általános iskola 1-8. évfolyam

Tantárgy / Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1	4	4	3	3+1
matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4	3+1	3+1
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret						+1		
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2+1		
kémia							1	2
fizika							1	2
biológia							2	1
földrajz							2	1
első idegen nyelv				2	3+2	3+2	3+2	3+2
második idegen nyelv								
énekes-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház							+1	
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Bibliaismeret, hit és erkölcsstan vagy etika	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen:	22	22	22	23	27	26	28	28
Az iskola által szabadon tervezhető:	2	2	2	2	1	2	2	2
Óraszám összesen:	24	24	24	25	28	28	30	30

Angol nyelvből emelt szintű szervezési forma a tehetséggondozás sajátos módja, amelynek során az angol nyelv tantárgy fejlesztési követelményeinek és ismereteinek elsajátítása a kerettantervek által meghatározott, magasabb szintű követelményekkel, emelt óraszámokban valósulhat meg.

Az emelt szintű oktatásról a módosított Nemzeti alaptanterv 7. §-a az alábbiakat rendeli el:

Nat 7. § (3): „Ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban

- a) idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom, továbbá nemzetiségi nyelv és irodalom esetén legalább heti öt óra

19.1.2 Gimnáziumi óratervek 9-12. osztály

Tantárgy / Évfolyam	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
történelem	2	2	3	3
állampolgári ismeretek				1
hon- és népismeret				
környezetismeret				
természettudomány				
kémia	1	2		
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	2	1		
első idegen nyelv	3+1	3+1	4+2	4+2
második idegen nyelv	3	3	3	3
ének-zene	1	1		
vizuális kultúra	1	1		
dráma és színház				I
mozgóképkultúra és médiaismeret				1
képességfejlesztés ***				I
technika és tervezés				
digitális kultúra	2	1	2+1	+1
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
érettségi tantárgyakhoz rendelhető fakultációk			4	4
Bibliaismeret, hit és erkölcsstan vagy etika	1	I	I	I
Összesen:	35	35	35	36
Az iskola által szabadon tervezhető:	2	2	4	5
Óraszám összesen:	35	35	35	36

*** A választható érettségi tantárgyra való felkészülést segítő képességfejlesztő óra

19.2 Technikum, érettségire felkészítő képzés esti tagozaton

Célok és feladatok

A szakközépiskolások érettségi vizsgára felkészítő képzése a szakközépiskola első három évfolyamát (vagy korábban szakiskolát / szakmunkásképző intézetet) végzett tanulók számára biztosítja az érettségi vizsgára történő felkészítést.

Az érettségi vizsgára felkészítő képzés 2 évfolyamból áll (12., illetve 13.), amelynek programja a 3 éves szakközépiskolai közismereti programra épül. A képzés célja az, hogy olyan ismereteket nyújtson, illetve olyan készségeket, képességeket fejlesszen, amelyek átfogják az általános műveltség középiskolai körét. Ugyanakkor tekintetbe kell venni azt, hogy a szakközépiskola első hároméves szakasza során az alacsony közismereti óraszámok miatt nem nyílt lehetőség arra, hogy a tanulók az elvégzett évfolyamokon maradéktalanul elsajátítsák a Natban előírt követelményeket, ezért itt a hiányok pótlására különösen nagy hangsúlyt kell helyezni.

Különösen az idősebb hallgatók esetében lehetőség nyílik az élet- és munkatapasztalatokra, valamint a korábbi (általános iskolai, illetve megszakított középiskolai) tanulmányok során megszerzett előzetes ismeretekre történő építkezésre.

Az érettségi vizsgára felkészítő képzés megteremti az érettségi, a középfokra alapozott szakképzés, a felsőfokú továbbtanulás, a munkaerőpiacon történő előnyösebb elhelyezkedés, illetve a szakmai végzettség megszerzésének lehetőségét. A tananyag tantárgyi és tantárgyközi tartalmi, tevékenységformái közvetítik és továbbfejlesztik a kommunikációs és a tanulási képességeket az élethosszig tartó tanulás igényeinek és az erre való képességek kifejlődésének érdekében. Alkalmat adnak a tanulók életvitelének, társadalmi létformáiknak és a világban való tájékozottságuknak a továbbfejlesztésére. Rehabilitációs lehetőséget biztosítanak korábbi iskolai kudarcaik kompenzálására. Módot nyújtanak a tanulók személyiségének minél átfogóbb fejlesztésére, szocializálására.

A kerettanterv hangsúlyt helyez arra, hogy a középfokú tananyag nemcsak ismeretek rendszere, hanem ezzel együtt bevált megismerési-tanulási és cselekvési módszerek elsajátítási eszköze is, az ismeretelsajátítástól elválaszthatatlan gondolkodási és cselekvési műveletek kifejlesztője. Ily módon törekszik a műveltség elvontabb elméleti és konkrétabb, gyakorlati szintjeinek egyensúlyára, az elméleti és a gyakorlati gondolkodás közti átmenetek létrehozására – különös tekintettel az érettségire, illetve a felsőfokú továbbtanulás lehetőségeinek biztosítására. Hangsúly került a reprodukív gondolkodás továbbfejlesztési lehetőségeinek biztosítására, a problémamegoldó és a kreatív működés irányába.

Az érettségi vizsgára felkészítő képzés kerettantervét nappali, esti és levelező munkarend mellett bármely más munkarendben is lehet alkalmazni, azokban, amelyeknek a feltételei rendelkezésre állnak, illetve amelyet a köznevelési törvény lehetővé tesz.

Tantárgyak és óraszámok

Évfolyam/ Tantárgyak	12. Nappali tagozat	13. Nappali tagozat	12. Esti tagozat	13. Esti tagozat
Magyar nyelv és irodalom	6	6	3+1	3+1
Idegen nyelv	6	6	3+1	3+2
Matematika	6	6	3+2	3+2

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	5	3	3
Természetismeret	2	–	1	–
Informatika	2	2	1	1
Testnevelés és sport	5	5	–	–
Osztályközösség-építő program	1	1	–	–
Szabadon tervezhető órakeret	3	5	4	5
Összesen (közműveltségi óraszámok)	35	36	18	18

20 AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

20.1 A tankönyvek kiválasztásának szempontjai

2013. szeptember elsején az iskolák első és ötödik évfolyamán, majd tanévenként felmenő rendszerben bevezetésre kerülő új kerettantervi szabályozást követően új tankönyvek kifejlesztésére kerül sor, ezt követően pedig központi tankönyvellátás lett.

A munkaközösségek által választott tankönyveknek az alábbi szempontoknak kell megfelelniük:

- A tankönyv tartalma megfeleljen az új NAT alaptantervéhez kapcsolódó új kerettantervek alapján készült helyi tantervben megfogalmazott cél-, feladat-, és követelményrendszernek.
- A tanulók számára tartalmilag, formailag könnyen követhető legyen.
- Az ismeretanyagot tudományos igényességgel, ugyanakkor a tanuló életkori sajátosságait figyelembe véve közvetítse.
- A tananyag feldolgozása logikus, jól tagolt legyen.
- Példái, feladatai tükrözzék a valóságos környezetünket, amennyire lehet, naprakészek legyenek.
- Tartalmazzon kidolgozott feladatokat (mintapéldákat) és feladattárat. (pl.: irodalom – szemelvények, versek, kémia, fizika, matematika – feladatok)
- A feladatok változatosak legyenek tartalom, típus, nehézségi fok és funkció tekintetében egyaránt.
- Adjon lehetőséget az önálló tanuláshoz, a differenciáláshoz, a rögzítéshez és a gyakorláshoz.

Formai szempontok

- A kötés és borító minősége megfelelő legyen.
- A tanulók érdeklődését tartalmi és esztétikai szempontból is felkeltse.
- Könnyen eligazodjon a könyv szerkezetében, jelrendszerében az adott korosztály.
- Nyomdatechnikája megfelelő legyen (betűk mérete, ábrák, grafikonok pontossága)
- Emelje ki a lényegét a tanulók számára (dőlt sorok, aláhúzás, vastag betűk).
- Az ár elfogadható legyen.

A tankönyvválasztás nehéz feladatába - a tanári szabadság biztosításával - a munkaközösségeket is be kell vonni. Egy munkaközösségen belül meg kell állapodni egységes, vagy hasonló felépítésű tankönyvcsalád használatában.

20.2 A tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának szempontjai

- A tanulmányi segédletek, taneszközök feleljenek meg az iskola helyi tantervének.
- A tantárgyakhoz kapcsolódó ismeretanyag megértését, rögzítését, elmélyítését szolgálják.
- A képességek fejlesztésére, a differenciált képességfejlesztésre egyaránt alkalmasak legyenek.
- Rendszeres használatra, igénybevételre (több tanéven keresztül) alkalmasak legyenek.
- A tanuló számára könnyen kezelhető legyen.
- Az árak elfogadható legyenek.

A taneszközök választásakor leglényegesebb az életkori sajátosságok figyelembevétele. A tanulóknak tapasztalatszerzésre, kísérletre van szükségük, ehhez elengedhetetlenek a jó taneszközök. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév végén) tájékoztatni kell. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelezettsége.

21 A KÖZISMERETI KERETTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI

Pedagógiai munkánkban megjelenik a kompetencia alapú nevelés- oktatás tartalmainak és módszereinek alkalmazása.

A kompetencia alapú fejlesztés célja a pedagógiai kultúra átalakítása, különös tekintettel:

- A pedagógus személyiségére, felkészültségére

- A személyiség központú pedagógiai gyakorlat megszilárdítására
- A gyerekek életkorának megfelelő, támogató pedagógiai szerep kialakítására
- A pedagógus, szülő, gyerek kapcsolatra
- Az iskola-szülő viszonyra

Törekszünk **kompetenciafejlesztő** foglalkozások megtartására: az értő olvasás, szociális kompetenciák fejlesztésére.

Diákokkal való kapcsolatunkban igyekszünk az együttműködésre, empátiára, konfliktuskezelésre. Megpróbáljuk szakóráinkon megtanítani a kritikus, önálló és kreatív gondolkodást.

Az eredményesség érdekében próbáljuk hatékonyan megvalósítani a differenciált tananyag-elrendezés gyakorlatát, folyamatosan összeállítani a tanulók eltérő képességeihez igazodó differenciált feladat- és tevékenységi sorokat. A differenciált tanulás-szervezés meghatározó munkaformája a tanulók önálló, egyéni feladatvégzése.

A **középiskolai** nevelés-oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata az iskolai alpműveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciák.

Alapelvünk a személyközpontúság, a fiatal szükségleteire támaszkodva tervezzük az oktatást-nevelést.

A személyközpontú pedagógiai megközelítés során alternatív pedagógiai folyamatok beépítése szükséges a pedagógiai programba, az előző tanulói életút felderítése; belépő állapotmérés; nyomon követés; egyéni haladási ütemet biztosító tanulási programok; komplex együttműködési modell; komplex személyiségfejlődést biztosító szabadidős tanórán kívüli tevékenységek. A kompetenciák fejlesztését a képzés keretében beillesztjük gyakorlati tevékenységekbe, vagyis ezek fejlesztése pedagógiailag tervszerűen megkonstruált projektek elvégzésénél történhet, valósulhat meg. Tevékenységközpontúságra építünk, mert passzív tevékenység keretében a kompetenciák nem fejlődnek. A tanulási kudarcok csökkentését, a további tanulói életút sikerességét csak az egyéni haladási ütemet lehetővé tevő differenciált oktatásszervezés, a projektoktatás, a kooperatív tanítási-tanulási technikák alkalmazása biztosítja. A rendszerelvű képzés moduláris oktatásszervezéssel valósul meg. A kompetencia alapú tananyagtartalom és a projektoktatás gyakorlatorientált fejlesztést tesz lehetővé. A tananyag moduláris felépítése rugalmas programszerkezet kiépítésére ösztönzi a szakiskolákat, képzési profiljaiknak megfelelően, és a tanulók számára is biztosítja az egyéni érdeklődésnek, igényeknek, törekvéseknek a lehetőségek szerinti kibontakoztatását.

21.1 Ajánlások az alapelvek gyakorlati megvalósításához

A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. A nevelés és az oktatás igazodik a gyermekhez, s ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek a gyermek részese.

Az előző tanulói életút felderítésének lépései: kérdőív az előző általános iskola vagy középfokú intézmény osztályfőnökéhez a tanuló eddigi fejlődésének folyamatáról; családlátogatás az osztályfőnök és a szociálpedagógus közreműködésével; környezettanulmány kérése a családgondozótól vagy gyermekjóléti szolgálat szakemberétől. Tanév végén visszajelzés az előző iskolának a tanuló fejlődéséről. Szükség esetén problémamegoldó esetmegbeszélésen részt vehet az előző osztályfőnök is.

Belépő állapotmérés elemei: diagnosztikus mérések az alapkompenciák területén, megfigyelés a kulcskompetenciák területén, pszichés és szociális állapot feltérképezése – a kiinduló helyzet rögzítése.

Szükség esetén szakértői vélemény kérése (feltételezett sajátos nevelési igényű tanuló esetében).

Egyéni fejlesztési terv összeállítása.

Komplex együttműködési modell: együttműködési formák a pedagógusok között (team) és a külső partnerekkel: tervkészítő – folyamatelemző / problémamegoldó – értékelő esetmegbeszélések, hospitálás.

Résztevők a team tagjai: pedagógus, fejlesztő pedagógus, szociálpedagógus, pszichológus, osztályfőnök.

Külső partnerek: a tanulókkal és családjukkal kapcsolatba kerülő családgondozók, gyermekjóléti szolgálat szakemberei, az önkormányzatok szociális munkatársai/szociális munkások, civil segítő szervezetek, kisebbségi önkormányzatok, stb. – velük a szociálpedagógus tart kapcsolatot.

A **projektoktatás**, mint különböző elméleti és gyakorlati tudáselemek szintézisét nyújtó cselekedtető oktatási módszer, a tanulói produktum létrehozásával a legfontosabbat adja a tanulási kudarcokkal

küzdő fiataloknak: sikerélményt a tanulás folyamatában.

A kooperatív tanítási-tanulási technikák alkalmazása fejleszti az együttműködési kompetenciákat is, folyamatos motivációt jelent az aktivizálással és azonos tartalmak különböző szinten történő elsajátítását is biztosítja.

21.2 Feladataink:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

Médiatudatosságra nevelés

A huszonegyedik század gyermekeit nem csak a könyvek, hanem a képernyők világában való eligazodásra is meg kell tanítani. A többi, hagyományosan elvárt képesség fejlesztésén túl különösen

fontos, hogy a gyermekek elsajátítsák a kritikus értékelés képességét: azaz tudják értékelni az egyes források információs értékét, és legyenek képesek megítélni, mik az egyes képernyős tartalmak erősségei és gyengéi, melyiktől mit várhatnak.

A modern technológiák egyre szélesebb körű alkalmazásának és elterjedésének jelentős pozitív hozama is van. Az információ robbanásszerű terjedése kiváló lehetőség a tudás forradalmi, és egyben demokratikus térhódítására, csakúgy, mint az aktív állampolgári habitus megteremtésére. Ha az információ hatalom, úgy e hatalom megszerzése most mindenki számára csak egy kézmozdulat kérdése. Nincs kormányzat, amely manapság az emberek tudatlanságára alapozhatná a politikáját. A modern média elterjedése mindannyiunk számára több lehetőséget és jogosultságot biztosít.

- Képes a valós tények és a fikció megkülönböztetésére.
- Felismeri a valóság ábrázolásának különböző szintjeit.
- Egyre többet tud a tévéműsorok, a videó- és számítógépes játékok, a filmek, az interaktív rendszerek és weboldalak működési mechanizmusáról, ezek gyártásának és terjesztésének módjáról és céljáról.
- Tudatában van annak, hogy kereskedelmi üzenetekkel (pl. termékek célzott elhelyezésével) a műsorokon belül is találkozhat, sőt, fel is ismeri ezeket, és a reklámokhoz kritikus hozzáállással viszonyul.
- Tudatában van annak, hogy a hírek és hírszerkesztés mögött is húzódnak gazdasági és egyéb érdekek.

A gazdasági és pénzügyi nevelés

Ennek érdekében a matematika tananyagtartalma különösen jól hasznosíthatók az alábbi területeken: százalékszámítás, kombinatorika, statisztika, kamatos-kamat, és valószínűség-számítás.

A szöveges feladatok megoldása során a tanulók kívánatos irányba befolyásolhatók a

- tudatos vásárlási szokások kialakításában
- ár-érték arány összevetésében
- banki kölcsönökkel kapcsolatos fogalmak értelmezésében (kamat, THM, futamidő, áruvásárlási kölcsön...)
- rendszeres takarékoság szerepe a család gazdálkodásában
- a nyugdíj és egyéb ellátások szerepe egyéni és társadalmi szinten

Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

Az alsó tagozat első két évében igen nagy a tanulók között tapasztalható különbség.

Ennek kiküszöbölése:

- differenciált foglalkoztatással,
- egyéni fejlesztéssel, korrepetálással,
- a DIFER mérésből levont következtetések felhasználásával,
- a menetidőszak igényekhez igazításával,
- motiválással történik.

A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

A 3-4. évfolyamon fokozódik a teljesítmény elvárása, az önálló tanuláshoz való közelítés. Ennek eszközeként motivációs és tanulásszervezési feladatokat alkalmazunk.

Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

A felső tagozat 5-6. évfolyamán a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciákat továbbfejlesztjük, a tudástartalmak megalapozását folytatjuk.

A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

A felső tagozat 7-8. évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az egész életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

A 9-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A középiskola általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

A gimnáziumban az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, problémakezelési módokkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel készíti fel tanulóit arra, hogy a tudás – az állandó értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is, így átfogó céljaival összhangban kialakítja a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez elengedhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

A középiskola feladata, hogy előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését; a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

22 A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

„Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését” (NAT: Kiemelt fejlesztési feladatok)

„A gyermeknek, a tanulónak joga, hogy biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, ... iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, ... lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki.” [Nkt. 46. § (3) b)]

A mindennapos testmozgás, testedzés feladatai nevelés és oktatás szempontjából két jól elkülöníthető foglalkozás keretében oldható meg: a testnevelés órák, illetőleg a tanórán kívüli foglalkozások során. A kétféle foglalkozás kettéválasztása azért indokolt és szükséges, mivel tanulói részvétel szempontjából nem kezelhetők azonosan. A tanulónak az iskola által szervezett testnevelési órákon részt kell vennie. A tanórán kívüli foglalkozásokon való részvétel mindig a tanuló szándékától, döntésétől függ. Másik jelentős különbség a kétfajta foglalkozás között, hogy a testnevelési órák megtartására a helyi tantervben meghatározott követelmények alapján kerül sor. A testnevelési óra ennek megfelelően igazodik az iskolai követelményekhez, elvárásaihoz, része a tanuló továbbhaladásához szükséges felkészítésnek. A tanórán kívüli foglalkozások ezzel szemben nem befolyásolják a tanulmányi eredményeket, az ott végzett munkának a legmesszebbmenőig igazodnia kell a tanulói igényekhez. A tanórán kívüli foglalkozások nem kötött követelmények, felkészítési szempontok alapján folyhat, ezért annak megszervezésekor igazodni lehet a résztvevők elvárásaihoz, fejlettségéhez..

Diákjaink számára a pedagógiai programunk heti öt testnevelési órát tartalmaz. Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg. A heti 5 testnevelési órából 1-2 óra keretében társastánc-oktatás, illetve néptánc-oktatás is lehet.

Intézményünk a hatályos jogszabályban foglaltak alapján a heti 5 óra kötelező testnevelés órából legfeljebb 2 óra kiváltását engedélyezi a következő esetekben:

Amennyiben legalább heti 1 edzéssel járó sporttevékenységet folytató igazolt, vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló, illetve gondviselője kérelmet nyújt be az iskola igazgatójához, akkor a legfeljebb heti 2 testnevelés óra kiváltható.

A tanuló/szülő írásbeli kérelmet nyújt be az iskola igazgatójához, a benyújtást követően az érintett testnevelő pedagógus szakmai javaslata alapján a felmentést az iskola igazgatója – egy vagy legfeljebb két testnevelés órára vonatkozóan – engedélyezheti. A felmentés az engedély aláírását követő hét első kijelölt testnevelés órájától kezdődően a rendszeres sporttevékenység fennállásáig, de legfeljebb egy tanévre szólóan érvényes.

Könnyített testnevelés és felmentés

A tanulót szakorvos - betegség kódjával ellátott vélemény alapján - könnyített testnevelésre, vagy testnevelés óra alóli felmentésre javasolhatja. A könnyített testnevelés során az érintett tanuló részt vesz az órarendi testnevelés órákon, de bizonyos mozgásokat, gyakorlatokat - állapotától függően - nem végez. A testnevelő differenciált foglalkozása biztosítja a megfelelő gyakorlatok végzését.

23 VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Intézményünkben a tantárgyfelosztás határozza meg, hogy az egyes osztályok szaktantárgyai, illetve a tanuló által kötelezően választható tárgyakat melyik tanár tanítja. A legfőbb szempont az évfolyamok közötti felmenő rendszer biztosítása, amitől csak átszervezésekkel (pl. osztályösszevonás) kapcsolatos, vagy a pedagógusok foglalkoztatását alapvetően érintő esetekben tekintünk el.

A fentiekből adódóan tanulóinknak nincs lehetőségük a szaktárgyi órák esetében pedagógusválasztásra. A szabadon választható órák közül, az adott évfolyamon párhuzamosan több

kolléga által megtartott korrepetálások és tehetséggondozó órák esetében van mód arra, hogy a tanuló szabadon választhasson, kinek az óráját látogatja.

A tanuló joga, hogy az érettségi vizsgaszabályzatban meghatározott keretek között megválassza azokat a tantárgyakat, amelyekből érettségi felkészítő foglalkozáson kíván részt venni.

- E jogainak konkrét gyakorlásáról az iskola a tizedik évfolyamon tájékoztatja a tanulót és a szülőt.
- A tanuló május 20-áig adhatja le az érettségi felkészülési szint és tantárgy megválasztásával kapcsolatos döntését, írásban.
- A jelentkezési lapot a szülő aláírásával látja el.
- A tanuló jelentkezését a szorgalmi időszak végéig az igazgató engedélyével módosíthatja.
- A választott és beindított foglalkozásokon való részvétel, a követelmények teljesítése egy tanéven át kötelező.
- A pedagógusválasztás az igazgató feladata és felelőssége.

Az emelt szintű érettségire felkészítő óra (továbbiakban fakultáció) az emelt szintű érettségi tematikáját, és azon túl az egyetemi és későbbi szakmaiság megalapozását szolgálja. Ennek megfelelően azon tanulók, akik a fakultációra választott tárgy(ak)ból elégséges vagy elégtelen osztályzatot szereztek az első félévben, és várhatóan év végi osztályzatuk is hasonlóan gyenge lesz, valamint azon tanulók, akik ezen tantárgy(ak)ból a tagozatos vizsgát elégségesre vagy elégtelenre teljesítették, nem tudják tanulmányaikat emelt szinten folytatni. Ők kizárólag a szaktanár javaslatára kérvényezhetik a fakultáció leadását és egy másik, azonos sávban szereplő fakultáció különbözeti vizsgával történő felvételét.

24 A VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK MEGNEVEZÉSE

24.1 Technikum

A képzésben a felkészítés a kötelező érettségi vizsgatárgyakra (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv (angol) történik. A felkészítés a középszintű érettségi vizsgakövetelmények alapján történik az általános tantervű kerettantervek alapján kidolgozott helyi tantervek szerint. A képzés során az ötödik vizsgatárgy a szakmai vizsga, melynek meglétét a beiratkozás során köteles igazolni. Ebből kifolyólag iskolánkban a tanulóknak nem kell ötödik vizsgatárgyat választania.

24.2 Gimnázium

Érettségi vizsgát az iskola tanulója azon tárgyból/tárgyakból tehet, melyből/melyekből teljesítette a helyi tantervben meghatározott követelményeket és abból osztályzatot szerzett. Az előrehozott vagy rendes érettségi vizsgára készülő tanulók, az adott tanév szeptember 25-ig jelzik írásban érettségi szándékukat, hogy ez által lehetővé váljon a megfelelő szakmai színvonalon történő érettségire való felkészülés. Az érettségi vizsga tantárgyankénti részletes követelményeit az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet tartalmazza.

Középszintű érettségire felkészítés az alábbi tantárgyakból szerveződnék tanórai kereteken belül:

- magyar nyelv és irodalom,
- angol nyelv,
- német nyelv,
- matematika,
- történelem,
- biológia,
- fizika,
- kémia

Középszintű érettségire felkészítés az alábbi tantárgyakból szerveződnék szakköri kereteken belül:

- informatika,
- földrajz

A szakköri órák látogatása – az arra írásban jelentkezettek számára – kötelező. A felkészülés részét képezi az adott tanév január 30-ig megírt „próbaérettségi” feladatsora, ami után a szaktanár értékeli a tanuló munkáját, és ezt az értékelést a tanuló szülője is kézhez kapja.

25 AZ EGYES ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKBÓL A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

25.1 Magyar nyelv és irodalom

25.1.1 Magyar nyelv:

- Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció
- A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek
- Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stílus eszközök, szóképek, alakzatok

- A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás
- Retorika- a beszéd fajták, a beszéd felépítése, az érvelés
- Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv
- Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok
- Szótárhasználat
- Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek
- A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma

25.1.2 Magyar irodalom:

- Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom
- Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia
- A görög irodalom
- A római irodalom
- A Biblia mint kulturális kód
- A középkor irodalma
- A reneszánsz irodalma
- A barokk és a rokokó irodalma
- A felvilágosodás irodalma
- A romantika irodalma
- A magyar romantika irodalma
- A klasszikus modernség irodalma
- A magyar irodalom a XX. században
- A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma
- A magyar irodalom a XX. században II.
- A XX. századi történelem az irodalomban
- Kortárs magyar irodalom

25.2 Matematika:

- Halmazok
- Matematikai logika
- Kombinatorika, gráfok
- Számhalmazok, műveletek

- Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során
- Arányosság, százalékszámítás
- Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek
- Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek
- A függvény fogalma, függvénytulajdonságok
- Geometriai alapismeretek
- Háromszögek
- Négyszögek, sokszögek
- A kör és részei
- Transzformációk, szerkesztések
- Leíró statisztika
- Valószínűség-számítás
- Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése
- Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus
- Exponenciális folyamatok vizsgálata
- Sorozatok
- Trigonometria
- Térgeometria
- Koordinátageometria
- Leíró statisztika
- Valószínűség-számítás

25.3 Történelem:

- Civilizáció és államszervezet az ókorban
- Vallások az ókorban
- Hódító birodalmak
- A középkori Európa
- A magyar nép eredete és az Árpád-kor
- A középkori Magyar Királyság fénykora
- A kora újkor
- A török hódoltság kora Magyarországon
- A felvilágosodás kora
- Magyarország a 18. században

- Új eszmék és az iparosodás kora
- A reformkor
- A forradalom és szabadságharc
- A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése
- A dualizmus kori Magyarország
- A nagy háború
- Az átalakulás évei
- A két világháború között
- A Horthy-korszak
- A második világháború
- A két világrendszer szembenállása
- Háborútól forradalomig
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc
- A kádári diktatúra
- A kétpólusú világ és felbomlása
- A rendszerváltoztatás folyamata
- A világ a 21. században
- Magyarország a 21. században
- A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században

25.4 Angol nyelv:

- Personal topics: family relations, lifestyle, people and society
- Environment and nature
- School and education
- Holidays, travelling, tourism
- Public matters, entertainment
- English and language learning
- Intercultural topics
- Cross-curricular topics and activities
- Current topics
- Science and technology, Communication
- Gaining and sharing knowledge
- Personal topics: family relations, lifestyle

- Environment and nature
- Holidays, travelling, tourism
- Public matters, entertainment
- English and language learning
- Intercultural topics
- Cross-curricular topics and activities
- Current topics
- Science and technology, Communication
- People and society
- Financial matters
- Career and employment

Gaining and sharing knowledge

26 A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJÁT, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁIT

Pedagógiai munkánk szerves része, nélkülözhetetlen eleme az ellenőrzés és az értékelés. Az iskola ellenőrzési rendszerének alapjául jelen dokumentum szolgál, melyet kiegészít az erre épülő éves munkaterv.

26.1 Az értékelés célja és alapelvei

Az értékelés célja, hogy – alapelvei szellemében – a tanítás tanulás egész rendszerét folyamatosan javítsa, a pedagógiai folyamat minél átfogóbb vizsgálata, ellenőrzése, minősítése segítségével. A különböző értékelési formák alapján kapott információk egyrészt a nevelőtestület, a tanulók, a szülők, a fenntartó és a tágabb környezet tájékoztatására szolgálnak, másrészt szembesítve a célkitűzésekkel, feladatokkal, kritériumokkal azok állandó kontrollját, esetleges korrekcióját segítik elő. Az értékelés további célja a helyes értékrend közvetítése, az elvárások megértése, a pontos munkavégzés igényének kialakítása. A helyes értékelés segíti a tanulók önértékelésének kialakítását, fejlesztését.

Az értékelés elsődlegesen a pedagógus feladata, de lehetőséget kell teremteni arra is, hogy a tanulók értékeljék önmaguk, valamint társaik munkáját.

Pedagógiai alapelveinknek megfelelően az értékelés és minősítés rendszere is a segítő, alkotó légkört erősíti. Ezért törekszik arra, hogy az értékelés minden formája

- személyre szóló,
- tárgyyszerű,
- ösztönző hatású,
- nyilvános, folyamatos és kiszámítható,
- az önállóságot, önértékelést erősítő legyen.

26.2 Ellenőrzés, mérés

Az ellenőrzés a hatályos jogszabályoknak, a képzés követelmény rendszerének való megfelelés vizsgálata, mely kiterjed az intézményi működés külső és belső feltételeire egyaránt. Az intézmény ellenőrzési rendszerét az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata, valamint a Belső Ellenőrzési Szabályzat tartalmazza részletesen (SZMSZ melléklete).

Az ellenőrzés területei:

- az iskolában folyó oktató - nevelő - képző tevékenység legfontosabb színtere, a tanítási órák
- tanórán kívüli tevékenységek
- az intézmény működéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételek
- törvényi előírások, jogszabályok betartása
- a tanügy- igazgatási eljárások betartása
- az intézményi működés teljes feltételrendszerének biztosítása.

Az ellenőrzés célja:

- a hatékony működés elősegítése,
- a probléma okainak feltárása,
- a hiányok pótlása,
- a hibák kijavítása
- az eredmények megerősítése.

Az ellenőrzés alapelvei:

- tényyszerűség,
- nyíltság, demokratizmus,
- folyamatosság,

- tervszerűség,
- objektivitás.

Mérés:

A mérés az ellenőrzésnek az a területe, amely a központi, illetve a helyi tantervi követelményeknek való megfelelést vizsgálja. A mérés szorosan kapcsolódik és kiterjed az ellenőrzés minden területére.

26.3 Értékelés

A tanulói teljesítmények az oktatási folyamat egészében jelennek meg, tehát a folyamatban megjelenő valamennyi tanulói teljesítményt értékelni kell.

Nem osztályozható év végén az a tanuló, aki a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51 § (7) bekezdése alapján, ha egy tanítási évben az igazolt és az igazolatlan mulasztása együttesen évfolyamonként meghaladja a 250 tanítási órát, a szakképző évfolyamon az elméleti vagy a gyakorlati órák 20%-át. A nevelőtestület engedélyezheti az ilyen tanuló esetében, hogy osztályozó vizsgát tegyen. (Az osztályozó vizsga csak akkor tagadható meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja az igazolt mulasztások számát.)

26.3.1 Az értékeléssel szembeni követelmények:

- egységes, átlátható, könnyen értelmezhető, következetes
- legyen javítható, esélyegyenlőséget biztosító
- vegye figyelembe a szorgalmat és tehetséget
- adjon lehetőséget egyéni sikerek, eredmények kibontakoztatására.

26.3.2 Az értékelés alapelvei

Kompetencia-alapú – kompetencia alapú oktatás esetén:

A képzés során a tanuló ismeri az összes megszerzendő kompetenciát (kompetencia profil) és előre ismertetik vele a kompetencia elsajátítását mérő-értékelő módszereket is. Mikor a tanuló egy anyagrészt ill. projektet befejez, ezzel több kompetenciát is elsajátított, teljesítményét értékeli. Akkor fejezi be a képzést, mikor a képzésben előírt összes kompetenciát sikeresen teljesítette.

Teljesítménykritérium-alapú: (a kidolgozott mérési eszközökön alapul)

A teljesítménykritérium a projektben a tanuló által végzett konkrét tevékenység.

Projekt-produktumra épülő:

A tanulói kompetenciák fejlődésének értékelése a projekt során elvégzett feladatoknak az adott teljesítménykritériumok mentén történő tanári megfigyelése és az előállított produktum, termék minősége alapján történhet – a tanár által meghatározott teljesítménykritériumok elbírálásával. A tanár kerülje el, hogy a meghatározott kritériumoktól eltérő szempontokat is figyelembe vesz az értékelés során (más projekthez tartozó kompetenciát itt nem értékelhet).

Individualizált:

Minden tanuló egyéni tanulási- fejlődési- haladási ütemmel rendelkezik. Az értékelés időzítése során figyelembe kell venni a tanuló egyéni igényeit, haladási adottságait, képességeinek kialakulásának időbeliségét. A tanulók tudását, teljesítményét egyénileg, eltérő időpontban is mérhetik. Nem lehet ugyanakkor eltekinteni attól, hogy ne mérjük meg a szakképzést kezdő évfolyam megkezdéséhez a törvényben előírt valamennyi kompetenciát (azaz a 10. hónap végén valamennyi kompetenciával rendelkezzen a diák).

Szöveges formájú:

Amennyiben szükséges, a szöveges teljesítményértékelő lapon a teljesítménykritériumok szöveges formában jelennek meg.

26.3.3 Az értékelés szempontjai

A tanuló és a tanár számára egyaránt azonosan értelmezhetők. A tanuló ellenőrizni tudja, hogy elvégezte-e a tanulói tevékenységeket. A tanuló önértékeléséről a tanár visszajelzést ad a tanulónak, illetve amennyiben szükséges, további feladatokat ad a tanulónak a kompetencia megszerzése érdekében. Így a tanulói önértékelést is figyelembe veszi.

26.3.4 Az értékelés fajtái

Diagnosztikus értékelés

Célja helyzetfeltárás, az egyénre, csoportra szabott nevelési-oktatási stratégia kialakítása.

Formatív értékelés: célja a folyamat közbeni irányítás, segítség, korrekció – szöveges formában, mindig a gyerek konkrét tennivalóját jelöljük ki. (Mit kell tennie a fejlődés érdekében?)

Szummatív értékelés

Minősítés. Célja az összegzés, adott téma, tantárgy, időszak, vagy tanév eredményességének megállapítása. Lehetőség szerint az előrelépés tényét mindig rögzítjük.

26.4 Számonkérési formák

- Szóbeli felelet a tanórán.
- Írásbeli munka (felmérő, témazáró dolgozat, beszámoló, írásbeli felelet).
- Tanulói kiselőadás megfelelő irányítással.
- Tanórai munka, tanulókísérletek
- A tanulmányi munka értékelése a helyi tanterv követelményrendszerével összhangban:
- Első osztályban negyedévkor (november) a beszédfejllettséget, magatartást és szorgalmat értékeljük értékelőlapon.
- Első és második félévkor részletes tantárgyankénti szöveges értékelést adunk.

26.4.1 Első évfolyamon, év végén a tanuló értékelése:

- kiválóan teljesített, jól teljesített,
- megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul.

A második-nyolcadik osztály év végén a tanulók tantárgyi teljesítményének minősítését 5 (jeles), 4 (jó), 3 (közepes), 2 (elégséges), 1 (elégtelen) kategóriákkal fejezzük ki.

A tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges formában, a második évfolyam második félévétől rendszeresen érdemjeggyel értékeljük: 5 (jeles), 4 (jó), 3 (közepes), 2 (elégséges), 1 (elégtelen).

Felzárkóztatásra szorul minősítés esetén a szülő bevonásával lépéseket teszünk a gyenge teljesítmény okainak feltárására, és a felzárkóztatás módjának kidolgozására. (Az ok feltáró és felzárkóztató munkába különböző segítő szakembereket – logopédus, fejlesztőpedagógus, iskolapszichológus – is bevonunk.)

Az első évfolyamon évfolyamismétlésre csak kivételes esetben kerülhet sor: az igazolt és igazolatlan mulasztások törvényben előírt számának túllépése esetén, szülői kérésre, indokolt esetben.

A folyamatos szóbeli és írásbeli értékelések jelentik a félévi és tanév végi minősítő értékelések alapját. A fejlesztési ciklusok végén a tanulói teljesítmények érdemjegyekkel történő

értékeléséhez támpontot jelentenek a fejlesztés várt eredményeinek meghatározása a kerettantervben.

A félévi osztályzatok azt mutatják, hogy a tanuló az első félév egészét tekintve milyen színvonalon, milyen mértékben tett eleget az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek, a félév egészét tekintve miként értékelhető magatartása, szorgalma.

A tanév végi osztályzatok azt mutatják, hogy a tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette, megszerzett ismeretei, tudása elegendő-e arra, hogy azt a pedagógus legalább elégségesnek minősítse, megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.

Jelest kap az a tanuló, aki az előírt törzsanyagra vonatkozó követelményrendszert teljes körűen teljesíti.

Az év egészét tekintve miként értékelhető magatartása és szorgalma.

A teljes követelményrendszeren belül meghatározott minimumszint az elégséges osztályzat feltétele.

A féléveket záró jegyek megállapításakor a feleletekre kapott osztályzatok átlagát és a tanulói teljesítményben mutatkozó fejlődést vesszük figyelembe.

26.4.2 Tantárgyi értékelés

A tanulók értékelésének alapja: az iskola Pedagógiai Programjának követelményrendszere. A teljesítmények minősítése hagyományos módokon történik:

- számjegyekkel
- szöveggel
- százalékkal

Iskolánkba új tanulóként érkező, valamint hosszabb betegség után visszatérő tanuló számára a hiányosságok pótlására türelmi időt kell adni.

26.4.3 Írásbeli feladatok értékelése:

Év eleji diagnosztikus felmérés: a kiindulási helyzetet méri, visszajelzéseként szolgál, ezért nem osztályozzuk, az értékelésbe nem számít bele.

Írásbeli felelet (röpdolgozat): részismereteket vizsgálja az adott témakörben. Alsó tagozaton naponta kettő írátható, 5-12.évfolyamon napi három a maximum. A röpdolgozat előzetes bejelentése nem

kötelező.

Témazáró dolgozat: összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő dolgozat. A tanulók tudásának változását követi a témakörök végén. A témákat lezáró írásbeli felmérések tájékoztatják a tanítót, a tanulót és a szülőt a tanuló teljesítményéről a helyi tantervben rögzített követelményekhez viszonyítva. Az adott tantárgyban a témazáró dolgozatok megírásának időpontjáról az osztályt (csoportot) legalább két tanítási órával a kijelölt időpont előtt tájékoztatni kell. Egy napon maximálisan két témazáró dolgozatot lehet íratni. A félévi és év végi értékelésbe kiemelten beleszámít.

Az írásbeli számonkérések, dolgozatok javítását tíz tanítási napon belül el kell végezni, a dolgozatokat ki kell osztani. A dolgozatok a témazárók kivételével hazavihetők. Ha a tanuló a dolgozatot a pedagógus hibájából az értékelési határidő lejárta után kapja meg értékelve, jogosult eldönteni, hogy érdemjegye bevezetésre kerüljön-e a naplóba.

Röpdolgozat értékelése, osztályozása a tanító, szaktanár egyéni elbírálása alapján történik.

Témazáró dolgozatok esetében a követelményekhez mért teljesítmény arányát %-ban fejezzük ki. Második osztály félévétől a %-os arányt váltjuk érdemjegyre.

Nevelőtestületi javaslat alapján iskolánkban a tantárgyi számonkéréseket az alábbi táblázat szerint értékeljük 2. osztály félévétől 12. osztályig:

Jeles	90% - 100%
Jó	75% - 89%
Közepes	50% - 74%
Elégséges	30% - 49%
Elégtelen	0% - 29%

Amennyiben a számonkérés csak minimum követelményeket tartalmazza, az értékelés 50% alatt elégtelen. A központi felméréseknél a tesztkészítő által ajánlott értékelést alkalmazzuk, mivel a feladatok az ajánlott értékelésnek megfelelően vannak összeállítva.

26.4.4 Szóbeli értékelés

A tanulóknak is ismerniük kell, mit várunk el tőlük, ezért a tanév során folyamatosan szóban

tájékoztatjuk őket erről. A tanév során a szóbeli értékelés alapja a tanulók állandó megfigyelése. A folyamatos, fejlesztő célzatú szóbeli értékelés visszajelzést ad a tanuló számára munkájának eredményességéről, rendszeres tanulásra ösztönöz.

A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére.

A tantárgyi osztályzatok tartalma

Jeles (5), ha a tanuló a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezeket alkalmazni is képes. Pontosan, választékosan fogalmaz, lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is képes visszaadni a szabályt. Tud önállóan beszélni, visszakérdezni.

Jó (4), ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét.

Közepes (3), ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani feladatait. Rövid mondatokat mond.

Elégséges (2), ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló munkavégzésre.

Elégtelen (1), ha a tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással sem képes eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Az értékelésre, osztályozásra vonatkozó irányelveket, valamint a Házirendet a tanév elején a tanulókkal és a szülőkkel ismertetjük.

Az etika és a bibliaismeret tantárgy értékelése a tantárgy jellegéből adódóan nem érdemjeggyel, hanem „megfelelt”, „jól megfelelt” és „nem felelt meg” szöveges bejegyzéssel történik.

26.4.5 Félévi, tanév végi osztályzatok

Az érdemjegyek nem egyforma súllyal vesznek részt a félévi illetve tanév végi értékelés kialakításában, a különböző típusú számonkéréseket a naplóban eltérő színek jelzik:

- témazárók, felmérések hangsúlyosabbak, két jegy értékűek,
- órai számonkérések, szóbeli vagy írásbeli feleletek, szódolgozatok, szorgalmi feladatok, házi feladatok jegyei 1-es szorzóval szerepelnek a súlyozott tantárgyi átlag kiszámításában,

Tanulmányi átlag kiszámítása után 5 tized és 7 tized között a pedagógus dönt az érdemjegy alakulásáról, 7 tizedes átlag felett automatikusan a kedvezőbb osztályzatot kapja meg a tanuló.

27 A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI

Az idegen nyelven kívül a digitális kultúrát létszám függvényében csoportbontásban tanulják a tanulók. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására, valamint az eszközellátottság biztosítása. A csoportok kialakítása a szaktanárok hatásköre. Év elején diagnosztikus felmérés – tanulmány – alapján alakítják a csoportokat, év közben biztosítják az átjárhatóságot

Az általános iskolában a kötelezően választható tantárgyak a következők: bibliaismeret vagy erkölcsstan. Beiratkozáskor, átiratkozáskor a szülő a hit- és erkölcsstan oktatással összefüggő adatkezeléshez történő önkéntes írásbeli hozzájárulással egyidejűleg írásban igényelheti olyan bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye hit- és erkölcsstan oktatását is, amely bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye nem tartott tájékoztatót az iskolában. Az ilyen igényről az igazgató írásban értesíti a szülő által megjelölt bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselőjét.

28 A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG

Magyarország tizenhárom több évszázados jelenléttel bíró nemzetiségnek az otthona. Sajátos helyzetben vannak a határon túl élő magyarok, akik állampolgárságukat tekintve a környező országok állampolgárai, de kultúrájukat, anyanyelvüket tekintve azonban magyarok. Őket nem a nemzetiségekhez soroljuk, de a nemzeti összetartozás napja a Magyarországon élő nemzetiségek elismerését is jelenti számunkra.

Petőfibánya területén és körzetében is sokféle nemzetiség él. Történelmük és kultúrájuk megismertetése, elfogadtatása tanulóinkkal fontos számunkra. Magyar nyelv és irodalom, történelem és osztályfőnöki órákon is foglalkozunk a magyarországi nemzetiségek kultúrájával. A nemzetiségi hagyományok megismerésére az osztályfőnöki órák, szabadidős tevékenységek, programok, múzeumlátogatások, iskolai ünnepek, kirándulások adnak lehetőséget.

29 AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK

29.1 Az egészségnevelés

Az egészségmegőrzés, egészséges életvitel olyan készségek birtoklását jelenti, amelyek segítségével az egyén nemcsak erőfeszítéssel és rövidtávon képes életmód-változást elérni, hanem az egészséges életmód élete részévé válik. Minél korábban sajátítja el az egyén, annál természetesebb részévé válik mindennapi életének.

Ilyen jártasságok például:

- Személyes értékek tudatos ismerete
- Csoportnyomás kivédésének tudatos képessége
- Stressz kezelő stratégiák
- Egészséges étrend önálló kialakításának képessége
- Önálló mozgásprogram végrehajtása
- Saját test ismerete, önvizsgálat, stb.
- Törődjenek többet az egészségükkel, fordítsanak gondot a prevencióra!

A tanulóink az egészségkultúra területén

Legyenek képesek az egészséget erősítő értékek felismerésére és az egészséget elősegítő, megőrző magatartás elsajátítására. Ismerjék az egészséget befolyásoló tényezők, a munka és pihenés helyes arányát, a betegségek hatását a szervezetre. Legyen áttekintésük a betegség-megelőzés lehetőségeiről és ismerjék az egészségkárosító hatások következményeit. Legyenek tisztában az élvezeti cikkekártalmasságával, ismerjék a szenvedélybetegségek egészségkárosító és személyiségromboló hatásait. Fogadják el az egészséges életmód, a felelősségteljes nemi magatartás szükségességét.

A családi életre való felkészítés területén:

Fogadják el a partnerkapcsolatok egészséges alakulásának, a házasságra való felkészülésnek, a családnak a fontosságát, ismerjék meg a gyermekvállalás feltételeit. Alakuljon ki felelősségteljes magatartás a magánélet és a párkapcsolatok körében. Ismerjék fel a különböző értékű, hasznos és káros magatartásokat, tevékenységeket, követendő és elvetendő mintákat, életviteleket, legyenek képesek értékelni azokat, véleményt alkotni azokról. Fejlődjön kommunikációs készségük, legyen a helyzetnek megfelelő a viselkedésük.

Az egészségnevelés színterei:

- Tanítási órákon (elsősorban pályaorientáció, osztályfőnöki óra, egészségtan)
- Tanítási órákon kívül (előadások és beszélgetések, kortárs segítők képzése)
- Iskolán kívül (tanulmányi kirándulások, kiállítások megtekintése, helytörténeti és történelmi séták)

29.2 Környezeti nevelés

Környezetünk szennyezése általános szokássá vált, a kialakuló veszély óriási és egyre fokozódó mértékű, s a fiatalok életét jelentősen befolyásolja.

A diákokkal megértetjük és elfogadtatjuk a környezetvédelem fontosságát, sokoldalúságát, a teljes világot érintő jelentőségét, igyekszünk kialakítani bennük a környezetükért érzett felelősségérzetet, felkelteni a tevékeny környezetvédelem igényét, a környezettudatos életvitelre törekvést, a „Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan”-elv alapján, ezzel is előkészítve felnőttek egészségesebb környezetét.

Ezen célok érdekében munkánk kapcsolódik:

- tantárgyakhoz (földrajz, fizika, egészségtan, történelem, szakmai tantárgyak, környezet- és munkavédelem)
- osztályfőnöki órákhoz
- a DÖK-tevékenységéhez (iskolai teremgondozási verseny és az „Egy napot az iskoláért!” mozgalom meghirdetésére)
- helytörténeti sétákhoz, tanulmányi kirándulásokhoz.

29.3 Egészségügyi felügyelet:

Iskolánk (az 1997. évi CLIV. Egészségügyi Törvény és a végrehajtására kiadott egészségügyi jogszabályok szerint) gondoskodik a tanulók rendszeres egészségügyi felügyeletéről és ellátásáról. A tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát, védőoltását, ellenőrzését az iskolaorvos és a védőnő (egészségügyi asszisztens) végzi, heti egy alkalommal.

Az iskolaorvos egyeztetett éves munkaterv szerint végzi:

- a tanulók egészségügyi vizsgálatát, majd az ellenőrzést,
- eseti vizsgálatokat, tanácsadást,
- szakorvoshoz irányítást,
- felmentéseket a testnevelési órákról (eseti, adott idejű, részleges),
- felkérésre felvilágosító előadások tartását (osztályfőnöki órákon, iskolarádióban).

29.4 Biztonságos munkavégzés

Megismertetjük a tanulókat a biztonságos életvitel, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés alapvető követelményeivel. Minden tantárgy keretében oktatjuk tanulóinknak a biztonságuk és testi épségük megóvásával kapcsolatos ismereteket, szabályokat és viselkedési formákat.

Az első osztályfőnöki órákon munkavédelmi tájékoztatót tartanak az osztályfőnökök, melyet az osztálynaplóba is bevezetnek. Munkavédelmi oktatásban – tájékoztatásban – részesülnek tanulóink testnevelési és sportfoglalkozások előtt, a gyakorlati foglalkozásokon, iskolán kívüli iskolai szervezésű programok előtt (pl. osztálykirándulás) és ha új oktatási környezetbe kerülnek.

29.5 Sporttevékenység

Az iskolai testnevelési órák és szabadidős sporttevékenység egészségmegőrző szerepének népszerűsítése és tudatosítása elsődleges feladatunk. Biztosítjuk diákjaink számára a mindennapi testnevelés – mozgás lehetőségét, kötelező testnevelés órákon. Tavasszal és ősszel rendszeresen veszünk részt tömegsport rendezvényeken, hétvégi túrák szervezésében és lebonyolításában.

29.6 Eszközök, módszerek, tevékenységformák, kortársak bevonása

Tanítványainknál a kortársak viselkedésmintái átmenetileg sokkal meghatározóbbak lehetnek, mint a szülői vagy tanári minták. A diákok között mindig akadnak olyan egyéniségek, akik pozitív mintaként szerepelhetnek, akiknek a véleményét a diákság nagy része elfogadja, példáját követi. Minden évben megszervezzük a kortárs nevelők képzését, mert sikeres egészségnevelő program nehezen képzelhető el a kortársak bevonása nélkül.

29.7 Közösségben végzett munka

Az egészségnevelés és környezeti nevelés akkor lehet hatékony, ha az egy összeforrott, együttműködő közösségben alakul ki. Egy pozitív és támogató közösséghez szívesen tartoznak a tanulók és szívesen átveszik annak céljait és normáit.

29.8 Komplex tevékenységformák

Műveltségi területek, új módszerek és lehetőségek komplex felhasználásával erősödik és válik tudatossá az egészségmegőrzés, az egészséges életvitel:

- irodalmi- képzőművészeti alkotások, filmek elemzése, saját élmények, esetek elemzése– megbeszélése, önálló véleményalkotás, tapasztalatok összegzése,
- szerep- és szituációs játékok a kortárs- és partnerkapcsolatok, valamint a család és családi élet vonatkozásában,
- ismeretterjesztő kiadványok, médiumok segítségével ismeretek szerzése, szöveges és képi információk értelmezése,
- játékos, érdekes csoportmunka, bemutatás és gyakoroltatás, versenyek.

30 A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Ide tartozik:

- egyenlő bánásmód teljes körű érvényesítése,
- szegregációmentesség,
- hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálása - kiterjedően az intézmény minden tevékenységére (tananyag kiválasztás, pályaorientáció, továbbtanulás, szülőkkel való kapcsolattartás szülőkkel, segítő-és egyéb szakmai szervezetekkel; pedagógus továbbképzések-e területen stb.)

30.1 A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

Társadalmunk súlyos szociális problémái érzékenyen érintik tanulóinkat, ezek hatása tetten érhető iskolánkban is. A családok nehéz helyzete (munkanélküliség, szegénység, alacsony iskolázottság, betegség, válás, krízishelyzet stb.) tanulóink egy részénél tanulási-magatartási zavarokat, esélyegyenlőtlenséget okoz. A sikeres iskolai előrehaladás a szociális hátránnyal induló tanulóknál nehezen biztosítható, mert a családtól csak kevés esetben kapunk megerősítést. Az iskola közreműködése a tanulók szocializációja szempontjából alapvető, hiszen kiegészíti a családi, gyakran hiányos szocializációt; s megfelelő értékeket, normákat közvetít.

Tanítványaink egy részének adottsága, személyisége, nevelhetősége negatív irányban eltér a vele egy korcsoportban lévő többi gyermek adottságaitól, személyiségétől, nevelhetőségétől, ezért ők szintén hátrányban vannak. Így a hátrányos helyzetű tanulók egy jelentős része nem tud megfelelni az iskolai követelményeknek. Intézményünkben a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felmérése kérdőív alapján, a tanév elején történik az osztályfőnökök közreműködésével.

Az iskolai kudarc oka lehet a szülők iskolázatlansága, a család egzisztenciális bizonytalansága, a felbomlott család, az eltartottak nagy száma, a családi deviancia, betegség. A hátrányos családi környezet az iskolai teljesítmény szempontjából fontos készségek kifejlesztésére nem ad lehetőséget, az ebből származó iskolai kudarcok következtében pedig az érintett tanulók elfordulnak az iskola által közvetített értékektől. Az iskolánkból lemorzsolódó tanulók csoportja nagy valószínűséggel a leszakadó rétegbe tartozók számát növelné, ezért a tanulók megtartása a törekvésünk. Tanulóink egészségi állapota is utal a hátrányos szociális helyzetre. A betegségek gyakorisága, az igazolt hiányzások nagy száma is ezt igazolja. Ezért az iskolaorvos és a védőnők rendszeresen vizsgálják a tanulók egészségi állapotát. A vizsgálat a testsúly, testmagasság, mell körfogat, a pubertáskor jegyeinek vizsgálatára, fizikális orvosi vizsgálatra, alapfokú szűrővizsgálatra (látás, hallás, vérnyomás és BCG-heg ellenőrzésre) terjed ki. Gyakori a hanyag tartás, lúdtalp, fogászati probléma.

30.2 A szociális hátrányok enyhítésére szolgáló, az esélyegyenlőséget biztosító tevékenységek

- helyzetfeltárás,
- a segítő tevékenység formáinak, működési rendjének (csoportbontás, felzárkóztató foglalkozások, kollégiumi elhelyezés stb.) megszervezése,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a pedagógusok segítő, személyes kapcsolattartása a rászoruló tanulókkal,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése: egyéni beszélgetés az osztályfőnökkel, családlátogatás, szülői értekezlet stb.,
- szoros kapcsolat az illetékes polgármesteri hivatallal, gyermekjóléti szolgálattal és szakszolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek,
- együttműködés civil szervezetekkel (pl.: MEK, Polgárország),
- felvilágosító és drogmegelőzési programok szervezése.

30.3 A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei:

- **Tanórai differenciálás heterogén csoportban** Ez a terület - a sikeres integráció egyik feltételeként az egyéni fejlődési különbségeknek, szükségleteknek megfelelő fejlesztés módszereit tartalmazza.
- **Kooperatív tanulás** A kooperatív tanulás alapelvei az együttnevelés szempontjából lehetőséget adnak a legfontosabb kompetenciák fejlesztésére.
- **Tevékenységek központú pedagógiák** A cél olyan módszertani és tanulásszervezési eljárások megismertetése, amelyek a hatékony együttnevelést szolgálják

- **Multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés** Ez a fejlesztés a pedagógusok saját önismeretének, önreflexiós készségeinek megerősítésére, a társadalmi előítéletek azok csökkentésének lehetséges stratégiáira vonatkozó ismeretek bővítésére, az iskolai kultúra és környezet átalakítására irányul – a tanulók egyenlő lehetőségeinek és aktív részvételének biztosítása érdekében.
- **Hatékony tanuló megismerési technikák és patronáló rendszerek.** A cél a pedagógiai kompetencia erősítése a tanuló megismerési módszerek kreatív alkalmazásában - a pedagógiai megfigyelés, dokumentumelemzés, interjútechnikák és kérdőíves eljárások területén. Ezáltal lehetővé válik, hogy a pedagógusok mélyebben, és egyúttal előítéletmentesen ismerjék meg a fiatalok viselkedését meghatározó tényezőket, valamint a tanulókra ható közvetlen környezeti jellemzőket.
- **Projektpedagógia.** A cél a projektpedagógia elméletének és gyakorlatának felhasználása, a kulcskompetenciák és személyiségjellemzők fejlesztése, valamint a projektmunkáknak heterogén csoportban történő megszervezése és lebonyolítása érdekében.

30.4 A hátrányos helyzet kezelése:

Hátrányos helyzetet előidéző okok, a hátrányok típusai

- környezeti/családi hátrányok
- anyagi hátrányok
- egészségügyi hátrányok
- a gyermek személyiségében rejlő (okok erkölcsi helyzete és életvitele)
- tanulási hátrányok

31 A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁHOZ, SZORGALMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ SZABÁLYOK

31.1 A tanulók jutalmazásának elvei

Amennyiben a tanuló tőle elvárhatónál jobb, képességeihez mérten kiemelkedő teljesítményt nyújt – tanulmányi munkájában, sportteljesítményében, valamely művészeti ágban, gyakorlati teljesítményével, példamutató magatartásával, közösségi munkájával – kiérdemli a tanulóközösség és a nevelőtestület dicséretét, jutalmazásban részesülhet.

A jutalmazás történhet egyénileg, tanulónként, illetve csoportosan, adott közösség, illetve osztály számára.

31.2 A tanulók jutalmazásának formái

A tanulók jutalmazásának főbb formái: szóbeli vagy írásbeli dicséret. A dicséret ünnepélyes keretek között is adható, ha arról a jutalmazó úgy dönt.

A szóbeli dicséret valamely tanulói közösség előtt, nyilvánosan történik.

Írásbeli dicséret: oklevél átadással és/vagy ellenőrzőbe, naplóba, illetve bizonyítványba történő bejegyzéssel történik.

A dicséret jutalom lehet:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret,
- bizonyítványba írt dicséret,
- bizonyítványba írt általános tanulmányi munkát elismerő dicséret,
- az érettségi vizsga bizottságának szóbeli dicsérete.

Szaktanári dicsérettel értékelendő:

- kiemelkedő szaktárgyi tudás
- szaktárgyi verseny
- vetélkedő
- szakköri munka

Osztályfőnöki dicséret adható:

- közösségi munkáért
- kulturális és sporttevékenységért

Igazgatói dicséret adható:

- versenyeken elért helyezéért
- az iskola hírnevét öregbítő kiemelkedő tevékenységért

Nevelőtestületi dicséret adható:

- példamutató magatartásért, szorgalomért, kiemelkedő tanulmányi munkáért, közösségi munkáért.

Az írásbeli dicséret mellé jutalom is adható. A jutalmazás formái: tárgyjutalom, elsősorban könyv, oklevél, jutalomkirándulás, egyéb kulturális, sport stb. tevékenységhez kapcsolódó anyagi kedvezmény (pl. belépőjegy juttatás stb.) A tanulói közösségeket vagy az egyes tanulókat magatartásukban, tanulmányi vagy egyéb irányú munkájukban elért jó eredményeikért jutalmazzuk. A jutalom odaítéléséről – az osztályközösség és a pedagógusok javaslata alapján – az osztályfőnök dönt.

Az egész évben kiemelkedő munkát végző tanulók az év végén oklevéllel, könyv- és tárgyjutalommal is jutalmazhatók, és a tanévzáró ünnepségen nyilvánosan vehetik át a jutalmat, míg a végzős diákok a ballagási ünnepségen.

A kiemelkedő (országos illetve nemzetközi szintű versenyeken elért) eredményt azzal tesszük maradandóvá, hogy teljesítőjének fényképét az eredmény megjelölésével kifüggesztjük a "dicsőségfalra", illetve közzétesszük az iskolai honlapon. A dicsőségfalra kerül ki a hónap tanulója is.

31.3 Magatartás értékelése

Az életkorhoz mérten a tanuló iskolai és iskolán kívüli fegyelmeztségét, viselkedését, a felnőttekhez és társaihoz való viszonyát, saját és mások iránt érzett felelősségérzetét, a Házirendben megfogalmazottak betartását és társai ösztönzését annak betartására értékeljük. Az iskola által támasztott erkölcsi követelmények jelentik a viszonyítási alapot.

Példás érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményének megfelelő nyilvánításával, valamint példás viselkedésével elősegíti és társait is erre ösztönzi.
- szereti a közösségi életet, szívesen tevékenykedik érte és benne,
- a házirendet megtartja, társait is erre ösztönzi,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias,
- fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész.

Jó érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi, iskolai és iskolán kívüli viselkedése ellen általában nincs kifogás.
- a házirendet és az iskolai együttélés szabályait megtartja,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias,
- fegyelmezett, segítőkész, általában megbízható, pontos.

Változó érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyással, viselkedésével szemben kifogás merül fel, de igyekeznek javulni,
- a házirendet és egyéb szabályzatokat csak ismételt, állandó figyelmeztetéssel tartja be,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben nem udvarias és nem tisztelettudó,
- társai viselkedését közömbösen nézi, nem segít,
- fegyelme ingadozó, munkája pontatlan.

Rossz érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- munkájával a közösség fejlődését hátráltatja, iskolai és iskolán kívüli viselkedésével rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be.
- közösségi munkát nem végez, másokat is visszatart, szándékosan árt a közösségnek.
- a házirendet nem tartja meg ismételt figyelmeztetések ellenére sem.
- fegyelmezetlen, durván beszél, verekszik.

31.4 Szorgalom értékelése

A tanuló egyéni képességeihez mérten a tanulmányi munkához való viszonyát, munkavégzését, kötelességtudatát, egyéb foglalkozásokon az önálló ismeretszerzés iránti igényét, többletmunkáját értékeljük. Figyelembe vesszük a tanulmányi munka tényezőit: életkörülményeit, képességei szintjét.

Példás érdemjegyet kap a tanuló, ha

- igényli tudása bővítését: céltudatosan és ésszerűen szervezi meg munkáját,
- munkavégzése pontos, megbízható,
- minden tárgyban elvégzi feladatait,
- önállóság szintje: önálló a munkában, önellenőrzése rendszeres,
- kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig felkészült, figyel, érdeklődik,
- érdeklődése az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed; egyes iskolai tárgyakban az anyagon felül is produkál.

Jó érdemjegyet kap a tanuló, ha

- figyel az órákon, házi feladatait lelkiismeretesen elvégzi, az órákra lelkiismeretesen készül fel,
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
- ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik és ellenőrzi önmagát; tudja, hogy mihez kell segítséget nyújtania,
- általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem árul el.
- érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó érdemjegyet kap a tanuló, ha

- munkája ingadozó: időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan,
- önállóan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát,
- munkája változékony jellegű,
- szétszórtság jellemzi.

Hanyag érdemjegyet kap a tanuló, ha

- figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el,
- nem hajlandó munkavégzésre,
- nem törődik kötelességeivel,
- érdektelenség, teljes közöny jellemzi.

A magatartást és szorgalmat havonta egy alkalommal (a következő hónap 10. napjáig), félévkor és tanév végén számszerűen értékeli az osztályfőnök az osztállyal, illetve az osztályban tanító nevelőkkel együtt.

A tanuló egyéni elbírálása az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület joga. A jutalmazásokat, illetve büntetéseket a magatartási és szorgalmi jegyeknél figyelembe kell venni, attól eltérni csak a nevelőtestület határozata alapján lehet.

32 A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK

32.1 Személyiségközpontú fejlesztés

A tanulók megismerésén alapuló pedagógiai fejlesztés, amely igazodik a tanulók egyéni fejlődési üteméhez. Fontos alapelv a gyengébbek felzárkóztatása és a tehetségesek képességeinek kibontakoztatása. Az ismeretközlés mellett fontosnak tartjuk a kompetenciák fejlesztését. A teljes személyiség fejlesztése magában foglalja az ismeretek elmélyítését, az érzelmi nevelést, a testi fejlesztést, a művészeti nevelést és a társas kapcsolatokra épülő személyiségfejlesztést.

32.2 Tanulóközpontúság

Az iskola fontos feladatának tekinti a személyiségfejlesztést, tiszteletben tartja a diákok jogait, igyekszik bevonni őket az iskola életébe, számít véleményükre, ötleteikre, aktivitásukra, és mind az elméleti, mind a gyakorlati munkában magas szintű teljesítményt vár el tőlük.

32.3 Egyéni tanulási utak biztosítása

A tanulók megismerésén és egyéni fejlesztésén alapuló pedagógia célja, hogy minden tanuló találja meg a helyét az iskola oktatási rendszerében. Rugalmas oktatás-szervezési eljárásokkal támogatjuk a tanulók egyéni fejlődési ütemének érvényesülését.

32.4 Értékközvetítés

Fontos, hogy a nevelő-oktató munka segítsen eligazodni a tanulóknak; tudjanak értékítéleteket megfogalmazni, megtalálni az értékest, a követendő példát az őket érő hatások útvesztőjében.

32.5 Korszerű tevékenységközpontú módszertan és tanulásszervezés alkalmazása

A módszertan és a tanulásszervezés eszköz, amely a tanulói csoport képességeihez és igényeihez igazodva támogatja a tanulási-tanítási folyamatot. Az IKT és a tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az oktatásban a mai korszerű oktatás alapkövetelménye.

32.6 Nyitottság

Az iskola kapcsolatrendszerén keresztül figyeli a környezetét. Kapcsolatot tart a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac elvárásai szerint alakítja a képzés szerkezetét.

Az oktatás tartalmi elemeit a tantervi kereteken belül a gazdasági környezet elvárásai szerint alakítja ki.

32.7 Együttműködés a családdal és partnereinkkel az oktató-nevelő munkában

A nevelés sikerének érdekében a kölcsönös bizalom és támogatás elvei alapján maximálisan együttműködünk a szülőkkel és egyéb partnereinkkel.

32.8 Esélyegyenlőség biztosítása

Pedagógiai szeretettel és nyitottsággal közelítünk minden tanulóhoz, hisszük, hogy a munkánkkal értéket teremtünk, és minden tanulóval szemben feladatunk az értékek ápolása és fejlesztése. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók – különösen a sajátos nevelési igényű tanulók számára biztosítjuk a személyre szóló fejlesztést, a támogató, segítő pedagógiai környezetet.

33 AZ EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGÁRA TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉSHEZ AZ EMELT SZINTŰ OKTATÁSBAN ALKALMAZOTT FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS KÖVETELMÉNYEK

Az érettségire történő felkészítéshez és az emelt szintű oktatáshoz alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket a NAT, továbbá az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet alapján kell meghatározni.

Az emelt szintű érettségire való felkészítés során a középiskolai tananyag rendszerező ismétlésével párhuzamosan a diákok megismerhetik az érettségien előforduló feladattípusokat, és gyakorolhatják ezek megoldását. Az írásbeli mellett nagy szerepet kap a szóbeli vizsgára való felkészítés, továbbá (a gimnáziumi szinten elvárható) tudományos stílus és kifejezőkészség elsajátítása is. Az emelt szintű oktatásban alkalmazott részletes fejlesztési feladatok és követelmények a helyi tantervben tantárgyankénti bontásban találhatóak meg. Emelt szintű képzés azon tanulók számára, akik a tantárgyi követelményeket teljesítették, de továbbra is látogatni szeretnék a tanítási órákat. Azoknak a tanulóknak, akik előrehozott középszintű érettségi vizsgát tettek és tanulmányaikat folytatni szeretnék annak érdekében, hogy emelt szintű érettségi vizsgát tegyenek, az iskola lehetőséget biztosít emelt szintű érettségi előkészítő foglalkozáson való részvételre. Ezen szándékot a tanuló írásban kell, hogy eljuttassa az intézményvezetőnek. Az emeltszintű oktatáson való részvétel ebben az esetben kötelező, így az esetleges hiányzást igazolni kell. A tanulmányi előmenetelt a szaktanár motivációs jeggyel értékeli. Amennyiben a tanuló nem teljesíti a felkészítő követelményeit, a szaktanár javaslata alapján azonnali hatállyal kizárható a csoportból.

34 A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK FOGYATÉKOSSÁG TÍPUSÁHOZ ÉS FOKÁHOZ IGAZODÓ FEJLESZTŐ PROGRAMJA

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 13-14. pontja határozza meg a kiemelt figyelmet igénylő tanuló fogalmát:

a) különleges bánásmódot igénylő tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló,

ac) kiemelten tehetséges tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

A kiemelten tehetséges tanuló a törvény szerint az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Iskolánk bármelyik kategóriába tartozó tanulóval készen áll a fejlesztésre, a törődésre.

34.1 Különleges bánásmódot igénylő tanuló

Sajátos nevelési igényű tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket iskolánk a helyi pedagógiai program kialakításakor figyelembe vette.

SNI a magyar terminológiában

Magyarországon a speciális nevelésre szoruló óvodás gyermekeket és iskolai tanulókat a jelenleg is hatályos 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet –teljes nevén: *32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról* – sajátos nevelési igényűeknek (SNI) nevezi. Ugyanez az elnevezés már megvolt a 2/2005. (III. 1.) OM rendeletben is, azonban a 2012-es új rendelettel az előző rendelet a hatályát veszítette. Az új rendelet friss abban az értelemben, hogy először a 2013/2014-es tanévtől kezdve kell alkalmazni. E rendelet meghatározása szerint sajátos nevelési igényűek a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, halmozottan fogyatékos, valamint a pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott gyermekek/tanulók.

A rendelet 2. sz. melléklete az iskolára vonatkozik, és az ebben felsorolt SNI kategóriák a következők:

- (1) mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) fogyatékos gyermek,
- (2) látássérült (vak, aliglátó, gyengénlátó) tanulók,
- (3) hallássérült (siket, nagyothalló) tanulók,
- (4) enyhén értelmi fogyatékos tanulók,
- (5) közepesen súlyosan értelmi fogyatékos tanulók
- (6) beszéd fogyatékos tanulók,
- (7) autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók
- (8) a pszichés fejlődés zavarral küzdő tanulók

Iskolánk a hatályos alapító okiratban szerepeltek szerint a 6 és 8-as pontban felsorolt tanulók ellátását vállalja.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

Iskolánk felvállalja az SNI diákok integrált oktatását, egyben kötelezettséget vállal a tanulók képzett szakember segítségével történő fejlesztésére, fejlődésük nyomon követésére, a felülvizsgálatok kérésére és azok határidejének pontos betartására, a szakértő véleményben leírt és javasolt könnyítések, mentesítések biztosítására is. A tét nem kicsi: a tanulók nagy többsége egy vagy akár több tantárgyból – állapotuktól függően – értékelés és minősítés alóli mentességet kérhet, ami adott esetben a tanuló számára egyet jelenthet a középiskola elvégezhetőségével.

Az SNI gyermekek integrálása az iskolára tehát mind hétköznapi, mind adminisztratív értelemben véve többletterhet ró, továbbá a sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A SNI tanulóink rendszeresen járnak iskolába, részt vesznek a fejlesztő foglalkozásokon. Örülnek eredményeiknek, a szülők többsége rendszeresen részt vesz a szülői értekezleteken és a fogadó órákon.

34.2 Feladatok

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatásuk.

Sikerkritériumnak az SNI tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladását, az eredményes kimeneti vizsgát tekintjük, melynek megvalósításához a következő feladatokat határoztuk meg:

- Iskolánk pedagógusainak, és a szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók befogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai szintereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesítése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a

„sérülésspecifikusság” biztosításával alkalmazkodunk a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

- Nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenységek szervezése, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai, esetenként egészségügyi eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A tananyag-feldolgozásnál a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásainak figyelembevétele.
- Szükség esetén egyéni fejlesztési terv készítése, ennek alapján egyéni haladási ütem biztosítása, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszerek, technikák alkalmazása.
- A tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatok beépítése, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – az eljárások megváltoztatása, az adott szükséglethez igazodó módszerek alkalmazása.
- Együttműködés különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásainak, javaslatainak beépítése a pedagógiai folyamatokba.

34.3 A SNI tanulók pedagógiai célú habilitációs/rehabilitációs ellátása

- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére követelményeket kell meghatározni, egyéni fejlesztési tervet kell készíteni. A törvényben előírt szakember meghatározott időkeretben foglalkozik ezekkel a gyerekekkel iskolánkban.
- A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.
- A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára:

A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a közoktatási törvény foglalja össze.

A SNI tanulók különleges gondozási igénye egy tulajdonság-együttes, mely az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. Ezeket a különbségeket a helyi pedagógiai program kialakításakor vesszük figyelembe.

34.3.1 Pszichés fejlődés zavarral küzdő tanulók, akik a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl.: dyslexia, dyspraphia, dyscalculia, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

Az intézményben folyó nevelő-oktató munka speciális céljai pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében:

Specifikus tanulási zavarok:

- diszlexia,
- diszkalkúlia
- diszgráfia
- a fentiek együttes megjelenése
- hiperaktivitás és vagy figyelemzavar

A fejlesztés alapelvei:

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakvéleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével történik. Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, a tanuló osztályfőnökét.

A fejlesztés céljai diszlexia esetén:

- Betűbiztonság és az összeolvasási készség kialakítása, fejlesztése
- Rövid távú emlékezet fejlesztése
- Auditív, vizuális észlelés és emlékezet fejlesztése
- Mozgáskoordináció és testséma fejlesztése
- Téri, idői orientáció kialakítása
- Vizuomotoros koordináció fejlesztése
- Auditív, vizuális, motoros területek koordinált működtetése
- Olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) hangoztató, elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló, szintetizáló módszerrel
- Szövegértés folyamatos fejlesztése
- Kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során
- Élő idegen nyelv oktatása

- Olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával
- Az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése
- Sikerélményhez juttatás

A fejlesztés céljai diszgráfia esetén:

- A tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő írás készséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára
- A mozgáskoordináció fejlesztése, a testséma biztonságának kialakítása
- Vizuomotoros koordináció fejlesztése
- Az írásmozgás alapformáinak gyakorlása
- Különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés)
- A ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése.

A fejlesztés célja diszcalculia esetén:

- A tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen
- Képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat szinterein
- A matematika iránti érdeklődés felkeltése
- Téri, idői relációk fejlesztése
- A számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése
- Matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása
- Az észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat fejlesztése
- A vizuális és téri tájékozódás fejlesztése
- A matematikai relációk nyelvi megalapozása
- A matematikai nyelv tudatosítása
- A sorozatalkotási képesség fejlesztése
- Kompenzáló és segédeszközök használatának megengedése
- A fogalmak, így a szám és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése.

- Képi, vizuális megerősítés
- A fokozott gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása
- Sikerélmény biztosítása
- Az egyéni bánásmód, differenciálás elvének fokozott alkalmazása.

A fejlesztés célja hiperaktivitás és figyelemzavarok esetén:

- A figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése
- A közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása
- A szélsőséges megnyilvánulások leépítése
- Az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése
- Figyelemfejlesztés
- A figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése
- Fokozott egyéni bánásmód
- Önkontroll fejlesztése
- Önértékelési képesség fejlesztése
- Motiváció fejlesztése
- Sikerélmény biztosítása
- Pozitív megerősítés, visszajelzések
- Együttműködés a családdal, szakemberekkel.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A Pedagógiai Program nyilvános.

Megtekinthető:

- az iskola honlapján;
- az iskola nevelői szobájában;
- az igazgatói irodában.

Ez a Pedagógiai Program 2023. szeptember 1-től hatályos, határozatlan időre szól és módosításáig vagy visszavonásáig érvényes.

Jelen pedagógiai programot csak a nevelőtestület módosíthatja a munkaközösségek véleményének kikérésével, a fenntartó jóváhagyásával. A pedagógiai program a köznevelési intézmények információs tájékoztató felületén (KIR) publikált és az intézmény honlapján nyilvánosságra hozott intézményi közzétételi lista részét képezi. Módosítása esetén a hatályosított dokumentum feltöltése az említett dokumentumgyűjtemények közé az igazgató feladata.

ZÁRADÉKOK

Nyilatkozat
(nevelőtestület)

A Petőfi Sándor Baptista Általános Iskola, Gimnázium, Szakképző Iskola, Technikum és Szakiskola (2023.09.01-től: Petőfi Sándor Baptista Általános Iskola, Gimnázium és Technikum) Nevelőtestülete képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület a 2023. május 25-én megtartott értekezletén a Pedagógiai programot megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta.

Petőfibánya, 2023. 05. 25.

diátik László
.....
a nevelőtestület nevében

Nyilatkozat
(intézményvezető)

A Petőfi Sándor Baptista Általános Iskola, Gimnázium, Szakképző Iskola, Technikum és Szakiskola (2023.09.01-től: Petőfi Sándor Baptista Általános Iskola, Gimnázium és Technikum) köznevelési intézmény vezetőjeként az Nkt. 69. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az intézmény Pedagógiai programját jóváhagyom.

Petőfibánya, 2023. 05. 25.

kl
.....
intézményvezető

Nyilatkozat
(fenntartó)

A fenntartó képviselőjében a Petőfi Sándor Baptista Általános Iskola, Gimnázium, Szakképző Iskola, Technikum és Szakiskola (2023.09.01-től: Petőfi Sándor Baptista Általános Iskola, Gimnázium és Technikum) Pedagógiai programját az Nkt. 32. § (1) bek. i) pontja alapján jóváhagyom, s az jóváhagyással válik érvényessé.

Budapest, 2023. május 25.

.....
a fenntartó nevében

